

Rådet for Den Europæiske Union
Generalsekretariatet

OFFENTLIGT ONLINEREGISTER OVER ÆGTE
IDENTITETSPAPIRER OG REJSELEGITIMATION

PRADO

2022
da

GLOSSAR

TEKNISKE TERMER I FORBINDELSE
MED SIKKERHEDSFEATURES OG
SIKKERHEDSDOKUMENTER GENERELT
(I ALFABETISK RÆKKEFØLGE)

v. 12344/22

Forord

Dette glossar, der blev udgivet første gang i 2007, er et eksempel på et succesrigt samarbejde mellem europæiske dokumenteksperter fra alle EU's medlemsstater og Island, Liechtenstein, Norge og Schweiz.

Formålet med dette glossar er ikke blot at forklare tekniske termer, der anvendes i dokumentbeskrivelserne i **PRADO (PUBLIC REGISTER OF AUTHENTIC TRAVEL AND IDENTITY DOCUMENTS ONLINE - DET OFFENTLIGE ONLINEREGISTER OVER ÆGTE IDENTITETSPAPIRER OG REJSELEGITIMATION)**, men også at fremme brugen af konsekvent terminologi og bidrage til gensidig forståelse, som kan danne grundlag for en effektiv kommunikation og samarbejde mellem politi og myndigheder - på 24 officielle EU-sprog. Formålet er også at bidrage til at øge opmærksomheden blandt dem, der skal kontrollere identitet og ID-dokumenter - dokumenteksperterne vil ikke kunne tage stilling til ægtheden af et givet dokument, medmindre PRADO-brugere fatter mistanke og anmoder deres lokale politi eller det ansvarlige nationale kontaktpunkt om nærmere vejledning.

Et bidrag til en bedre kommunikation og et bedre samarbejde er et middel til at bekæmpe ulovlig indvandring og organiseret kriminalitet, og det styrker sikkerheden ved de ydre grænser og andre steder.

Jeg vil gerne takke alle dem, der har gjort det muligt at fremstille dette PRADO-glossar.

Christine Roger

Generaldirektør
Generaldirektorat for retlige og indre anliggender
Generalsekretariatet for Rådet for Den Europæiske Union

Forord

Indledning

Antiscannings-/antikopieringsmønster

7

Baggrunds-/sikkerhedstryk

Biometrisk identifikator (biometri)

- **e-pas**

Bogtryk

Bæremateriale uden optisk blegemiddel

Chip (mikrochip) med kontakt

DID® - Diffractive Identification Device

Dokumentkode

Dybtryk

FADO

Farvede sikkerhedsfibre

"Flænger" (rip cuts; udformet som svage punkter)

Flerfarvet skabelontryk (stenciltryk)

Flexotryk

Fluorescerende fibre

Fluorescerende hi-lites

Fluorescerende hæftetråd

Fluorescerende overtryk

Fluorescerende planchetter

Fluorescerende serienummer

Fluorescerende sikkerhedstråd

Fluorescerende trykfarve

Fortrykt tekst

Foto af indehaveren - fastgørelsesmetoder

- **Klæbepude**
- **Limet**
- **Sikringsring**
- **Hæfteklammer**

Fotografisk papir

Fotografisk proces

Fotokromisk trykfarve

Gennemlysning

Gravuretryk

Guillocher/tyndt stregmønster

Gummistempel

Hologram

Hæftetråd

Identigram®

Identitetssvig og dokumentfalsk

iFADO

Indbinding

Inkjetprint

Integrering af persondata/foto/underskrift

IPI-billede (tryk), der indeholder usynlige personoplysninger eller "scrambled" dokumentrelaterede oplysninger

Iriserende laminat

Iriserende trykfarve

Kinegram®

Kipeffekt

Koaksialt lys

Kollationsmærke/indekseret sidenummer

Kompositkort (PET-PVC)

Kontinuerlig tekst

Kørekort

Labilt reagerende trykfarve

Laminat

- *Overtryk på laminat*
- *Prægning af laminat*
- *Laminat integreret ved indbindingen*

Lasergraving

- *Ophøjet (følbar) lasergraving*

Laserperforering

- *Laserperforeret serienummer*
- *Laserperforerede tynde strukturer og figurer ("flænger")*
- *Sekundært foto (spøgelsesbillede) - laserperforeret*
- *Laserperforering med kipeffekt*

Laserprint/-kopi

Latent billede

Magnetstrib

Maskinlæsbar feature

Maskinlæsbart område (MRZ)

Maskinlæsbart rejsedokument - MRTD

Metallisk trykfarve

Metameriske farver

Mikrochip – kontaktløs

Minitryk og mikrotryk

Nummerering

Nåleperforering

Nåleprint

Offsettryk

Opløselig trykfarve, der reagerer i rød (penetrerende blæk)

Optisk stribe

OVD - optisk variabelt mærke

OVI - optisk variabel trykfarve

PC (polycarbonat)

Persondata/anden personrelateret tekst

Planchetter

PRADO

Prægestempel

PVC-kort (polyvinylchloridkort)

Raster (rastering)

Regnbuetryk

Reliefprägning

Retroreflekterende laminat

Rifling - perforering

Sekundært foto (spøgelsesbillede)

Serienummer

Serigrafi

Sikkerhedstråd

Simultantryk

Skrålys

Stregkode/2D-stregkode

Syntetiske fibre

Termisk farvesublimation

Termokromisk trykfarve

Termotransfertryk

Transparent vindue

UV-feature i laminat

UV-lys (ultraviolet lys)

Vandmærke - traditionelle vandmærker

- *Vandmærke, enkelttonet*
- *Vandmærke, totonet*
- *Vandmærke, flertonet*
- *Kombineret rundvirevandmærke*

Variabelt laserbillede

Varmeprägning

Visa

Indledning

Dette glossar skal hjælpe læseren med termer, der forekommer i PRADO; det indeholder IKKE nogen videnskabelige definitioner - hovedformålet er at hjælpe dem, der ikke er involveret i kontrol af sikkerhedsdokumenter hver dag, til at forstå sprogbrugen i PRADO og genkende nogle af de vigtigste sikkerhedsfeatures i rejselegitimation og identitetsdokumenter. Derfor gives der her nogle enkle, ikkeudtømmende definitioner, eksempler og forklaringer.

For at konsultere den samme indgang i en anden sprogudgave skal du søge efter det tilsvarende grå trecifrede nummer, der står øverst til højre i hver indgang.

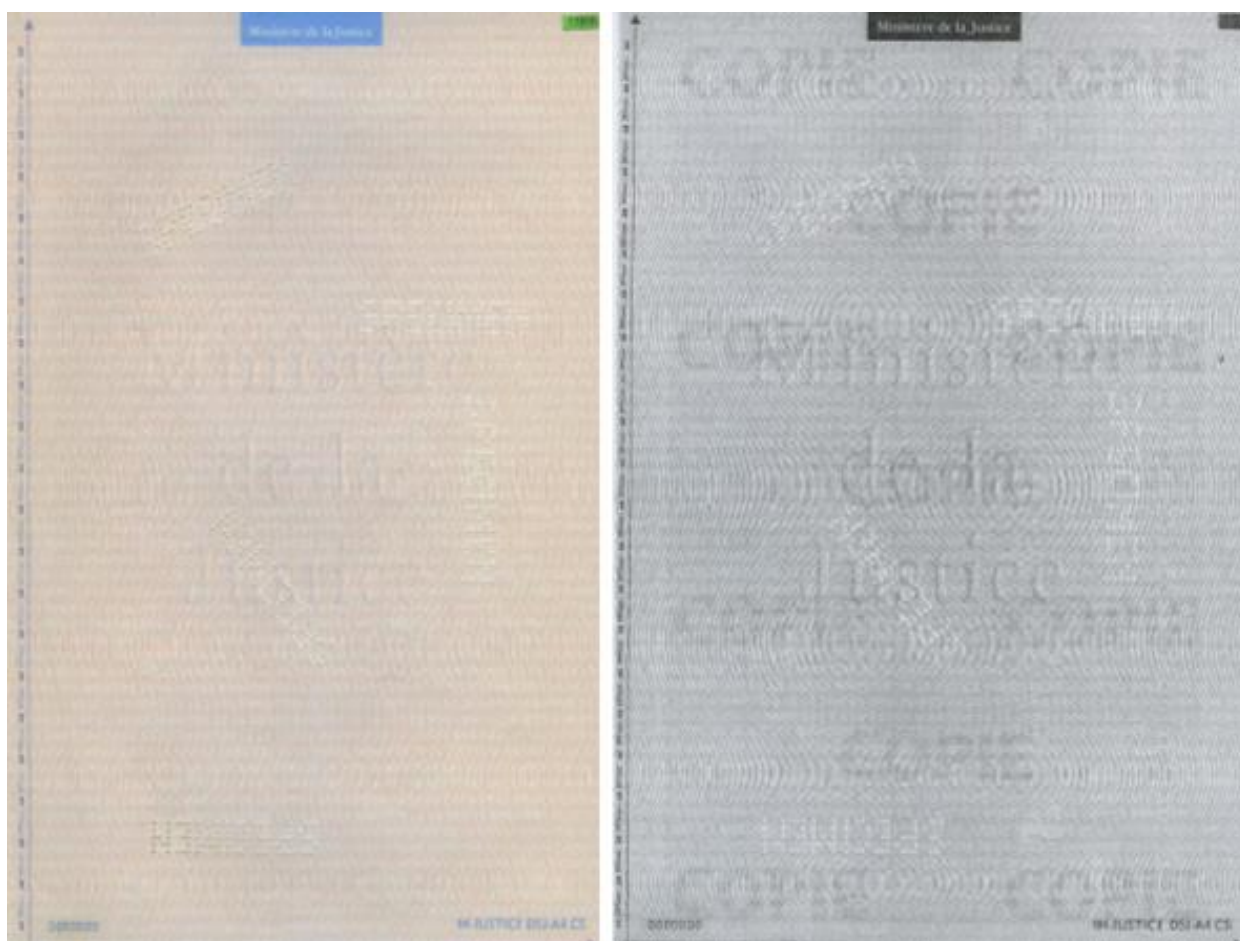
Forslag til forbedringer og bemærkninger om fejl sendes til:
helpline.PRADO@consilium.europa.eu

Vi foreslår, at man først kaster et blik på indgangen om **IDENTITETSSVIG OG DOKUMENTFALSK**, hvis man ønsker at læse dette alfabetiske glossar, f.eks. i uddannelsesøjemed.

Antiscannings-/antikopieringsmønster

Antiscannings-/antikopieringsmønstre er trykte sikkerhedsfeatures, der er integreret i **baggrunds-/sikkerhedstrykket** for at beskytte mod efterligning ved hjælp af kopiering. ➡

De trykte billeder og mønstre indeholder indlejret (skjult) information, (der f.eks. består af tynde streger og) som ikke kan ses med det blotte øje under normale betragtningforhold, men som efter kopiering eller scanning bliver synlig eller læselig, eller får defekter (fejl) til at blive synlige.

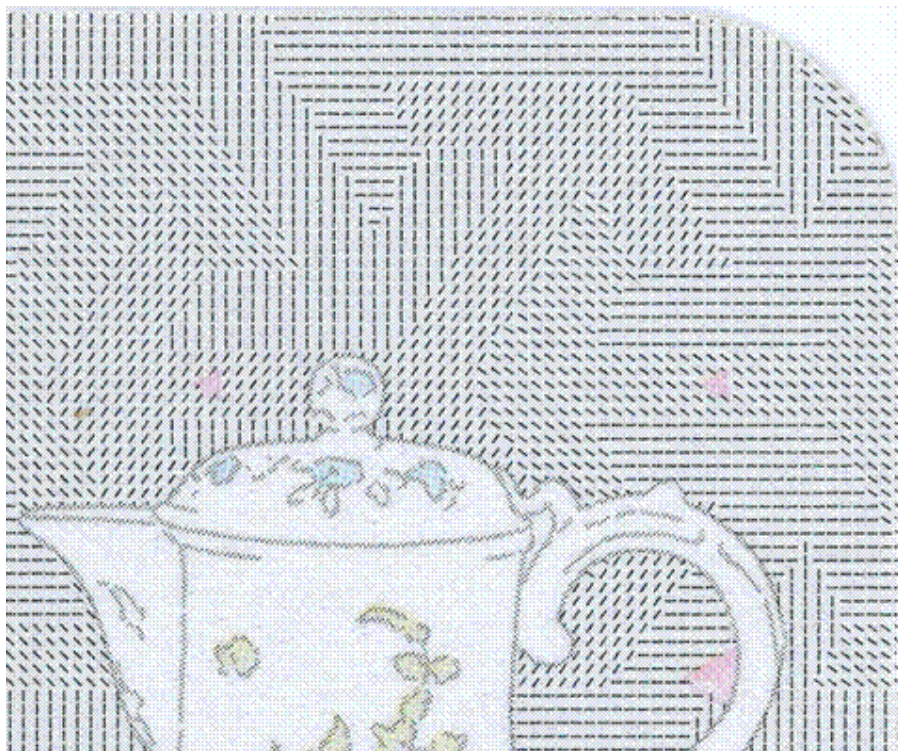

Original

Kopi (ordet "COPIE" er synligt)

Eksempel 2:

Retnings- og vinkelmodulerede strukturer af tynde streger (**SAM** = **S**creen **A**ngle **M**odulation)

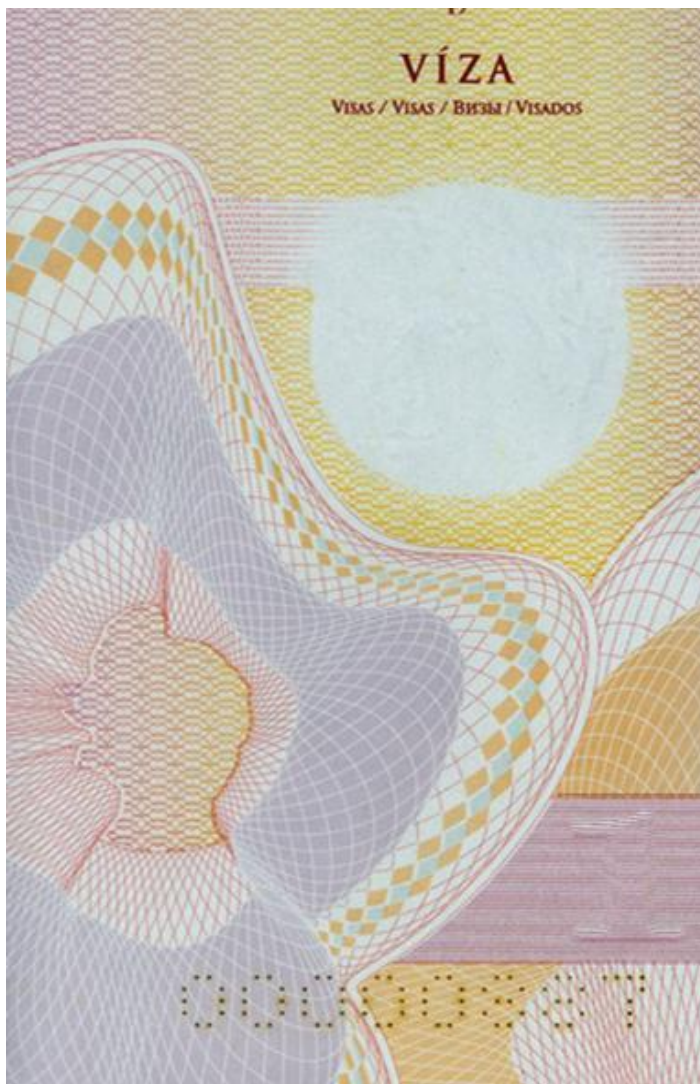
Antikopieringsmønster

Baggrunds-/sikkerhedstryk

Baggrunds-/sikkerhedstryk beskytter mod forfalskning og manipulation af data.

- **Baggrunds-/sikkerhedstryk** består af trykmønstre og sikkerhedselementer som f.eks.
 - ➡ **Guillocher/tyndt stregmønster**
 - ➡ **Mikrotryk**
 - ➡ **Regnbuetryk**
 - ➡ **Simultantryk**
 - ➡ **Latent billede**
- **Andre sikkerhedstrykmetoder** og trykteknikker, der anvendes, omfatter f.eks.
 - ➡ **Dybtryk** samt f.eks. sikkerhedstrykfarve (f.eks. ➡ **OVI**, ➡ **labilt reagerende trykfarve**).

Baggrundstrykket betegner det farvede (normalt) ➡ **offsettryk**, der anvendes som baggrund for andre sikkerhedstrykmetoder og sikkerhedselementer som f.eks. ➡ **dybtryk**, ➡ **fortrykt tekst** og ➡ **persondata** i sikkerhedsdokumenter.

Baggrunds-/sikkerhedstryk med forskellige features, her:

- guillocher/tyndt stregmønster
- rastermønster
- mikrotryk
- ensfarvede områder og
- tyndt stregmønster i relief.

Må ikke forveksles med: ➡ **fortrykt tekst.**

Biometrisk identifikator (biometriske data)

En **biometrisk identifikator** er et biologisk (anatomisk eller fysiologisk) eller adfærdsmæssigt kendetegn ved en person, der kan anvendes til at fastslå vedkommendes identitet ved at sammenholde kendetegnet med lagrede referencedata. Traditionelt set er de mest udbredte biometriske identifikatorer **fingeraftryk** og **ansigtsbillede**. Andre hyppigt anvendte biometriske identifikatorer er **irisbillede** og **håndgeometri**. Biometriske identifikatorer kan anvendes til biometrisk genkendelse som f.eks. **ansigts- og irisgenkendelse**. Metoden til at måle biometriske identifikatorer kaldes **biometri**.

182

- **e-pas**

I **e-pas** er **persondata (identifikatorer)** lagret i en indlejret mikrochip (integreret kredsløb). Ifølge specifikationerne fra ICAO (International Civil Aviation Organization - Organisationen for International Civil Luftfart) skal der i en ➡ **mikrochip - kontaktløs** - som et minimumskrav - lagres de data, der findes i det ➡ **maskinlæsbare område (MRZ)** på passets persondataside, **og** ansigtsbilledet som en interoperabel biometrisk identifikator. Yderligere biometriske identifikatorer, såsom underskrift, fingeraftryk eller irisbilleder, kan også lagres her.

De biometriske data i chippen kan sammenlignes med dokumentindehaverens biometriske kendetegn og dataene på dokumentets persondataside. Dette kan f.eks. gøres manuelt ved hjælp af en dokumentlæser eller ved hjælp af et automatiseret eGate-system. For at øge sikkerheden anvendes der en digital signatur til at beskytte de lagrede datas ægthed og integritet. Den anvendte teknologi kaldes ICAO Public Key Infrastructure (PKI). Den digitale signatur kan anvendes af kontrolmyndighederne til at sikre, at dataene i chippen i et e-pas kommer fra den rigtige ansvarlige udstedende myndighed og ikke er blevet ændret.

Et e-pas, der overholder ICAO's specifikationer, er på omslagets forside forsynet med det internationale e-pas-symbol:

Se også: ➡ **Persondata/anden personrelateret tekst**
Se også: ➡ **Integrering af persondata/foto/underskrift**

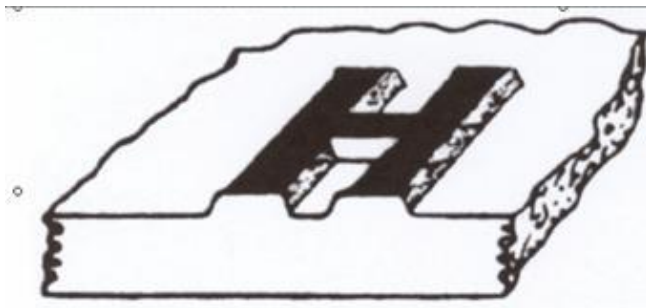
Se også: ➡ **Maskinlæsbart rejsedokument (MRTD)**
Se også: ➡ **Maskinlæsar feature**

Bogtryk

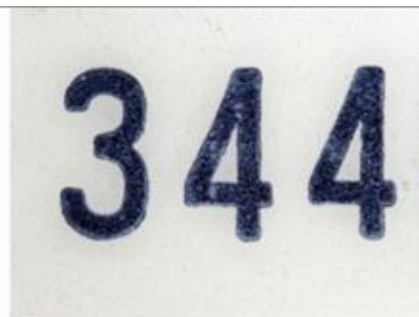
Trykteknik, hvor de trykgivende områder er forhøjet som på et stempel. Det er en af de ældste trykteknikker. Det er en teknik, der giver et **direkte tryk**, ligesom det (mere moderne)

➔ **flexografi**, der kan bruges til tryk på stort set alle typer bæremateriale, f.eks. også plastfolie.

I sikkerhedsdokumenter anvendes bogtryk ofte til at trykke fortløbende numre som f.eks. ➔ **serienumre**.

Bogtrykform til tekst

Serie-
nummer
trykt
med
bogtryk

Må ikke forveksles med ➔ **indirekte bogtryk (tøroffset)**

Bæremateriale med svagere fluorescens (bæremateriale uden optisk blegemiddel)

Et bæremateriale⁽⁰⁸⁷⁾ uden optisk blegemiddel⁽⁰⁰¹⁾ forekommer mørkt (viser *svagere fluorescens*⁽⁰⁷⁴⁾) i ➡ UV-lys.

Angiveligt ægte dokumenter i NORMALT LYS

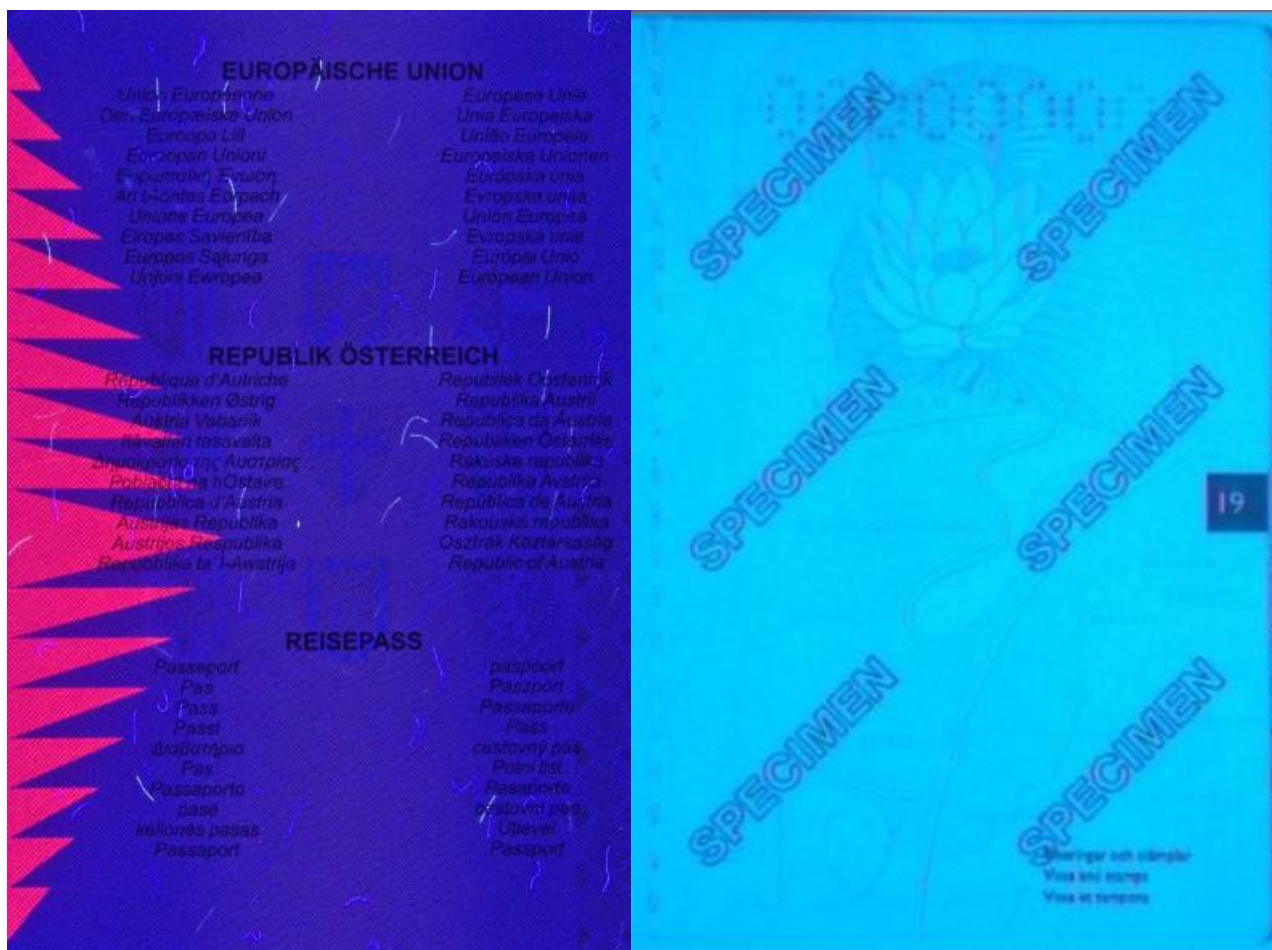
UV-LYS: Falske (dele af) dokumenter fluorescerer (skinner) mere klart

Traditionelt værdipapir (typisk 25%-100% bomuldsfiberpapir) bruges stadig i visse værdipapirer og til pengesedler. Papirbæremateriale med optisk blegemiddel i pas og andre sikkerhedsdokumenter forekommer dog også (men ikke særlig hyppigt).

Optiske blegemidler er stoffer, der under fremstillingen integreres i en papirmasse, der hovedsagelig består af træfibre, for at gøre bærematerialet hvidere. Optisk blegemiddel i papiret ses som en *blålig fluorescens* i ➡ UV-lys.

Yderligere sikkerhedsfeatures, som et bæremateriale kan indeholde, omfatter:

- ➡ **Farvede sikkerhedsfibre**
- ➡ **Fluorescerende fibre**
- ➡ **Planchetter**

Bæremateriale uden optiske blegemidler

Bæremateriale med optiske blegemidler

Med hensyn til **syntetiske bærematerialer**. Se under: ➡ **Syntetiske fibre** og ➡ **PC (polycarbonat)**.

Chip (mikrochip) med kontakt

Integreret kredsløb (mikrochip) til lagring og behandling af data, der integreres i f.eks. ID-kort. Det sikre elektroniske medium indeholder f.eks. persondata: navn, fødselsdato, fødested, udstedende myndighed og et digitalt foto af indehaveren. Et ID-kort med en kontaktchip skal indsættes i en kortlæser (en sprække) for at skabe kontakt med elektriske konnektorer, så oplysningerne i den kan læses.

De **synlige** dele af chipmodulet er sædvanligvis de typiske guldkontakter (men der findes også sølvfarvede kontakter, som har en palladiumoverflade (Pd)). En chip, der anvendes regelmæssigt, har svage (lyse) vandrette ridser.

Følbare features: Lave riller, der er ca. 0,01 mm dybe (aldrig (ophøjede) kanter!), adskiller de forskellige metalliske kontaktflader. Rundt langs kontaktmodulets yderside kan en ca. 0,1 mm dyb rille typisk mærkes, f.eks. med en negl.

Kort med en **kontaktmikrochip** kan endvidere også indeholde en ➡ **kontaktløs mikrochip**.

Se også: ➡ **Maskinlæsbar feature**

DID® - Diffractive Identification Device

Drej billedet 90°, mens det ligger fladt: et tydeligt farveskift er synligt. DID® indeholder to diffraktive farver, der er synlige i en direkte refleksionsvinkel. Dette gør det lettere at undersøge.

Forskellige folieeffekter fra andre ➡ **DOVID'er** kan inkorporeres.

DID® Hologram.Industries

Se: ➡ **OVD (optisk variabelt mærke)**

Dokumentkode

De **dokumentkoder**, der benyttes i denne database om **ÆGTE DOKUMENTER** består af følgende elementer:

For eksempel: "FRA-AO-01001" - denne kode består af:

- "FRA" for **Frankrig**, dokumentlandet = **landekode på tre bogstaver**
- "A" for **Pas** (nationalt pas) = **dokumentkategori** (venstre kolonne)
- "O" for **Almindeligt** = **dokumenttype** (højre kolonne)
- "01001" (fem cifre), hvor de to første ("01") angiver = **dokumentnummer**
og de tre sidste cifre ("001") angiver = **udgavenummer**

Følgende dokumenter beskrives i **PRADO**:

	<u>Dokumentkategorier*:</u>		<u>Dokumenttyper**:</u>
A	Pas	O	(almindeligt dokument)
T	Rejsedokument	D	diplomat-
E	Indrejsedokument	S	tjeneste- / officielt / særligt
I	Søfarendes identifikationsdokument	F	militært
B	Identitetskort	P	nød-/ provisorisk / midlertidigt
J	Rejsedokument udstedt til udlændinge	Y	relateret/ tilknyttet dokument
C	Visum (→)		
H	Opholdsrelateret dokument		
F	Kørekort (→)		
G	Registreringsattest/Logbog		
*) Dokumentkategori er et obligatorisk felt i ethvert dokument's dokumentkode **) Dokumenttype er ikke en obligatorisk del af dokumentkoden.			

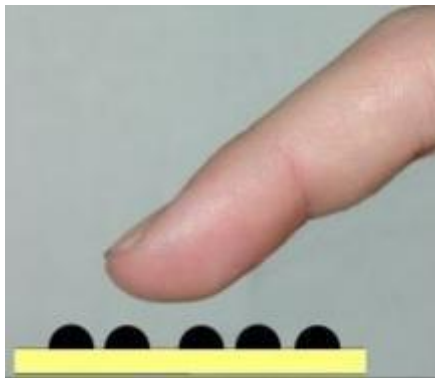
	<u>Dokumentkategorier*:</u>		<u>Dokumenttyper**:</u>
K	Togførercertifikat	O	(almindeligt dokument)
L	Crew member certificate/Pilotcertifikat	P	nød-/ provisorisk / midlertidigt
M	Certifikat til førere af fritidsfartøjer/Kaptajnlicens		
V	Tilladelse til at repræsentere en virksomhed		
W	Arbejdstilladelse		
S	Særlig tilladelse		
Q	Kæledyrspas		
X	Andet dokument		
P	Civilstandsdocument/Andet officielt dokument	C	Udskrift fra strafferegistret / straffeattest
		V	Sundheds-/vaccinationsattest
		B	Fødsel
		N	Nationalitet/Statsborgerskab
		I	Socialsikringskort/Skattekort
		A	Adoption
		K	Civilstandsattest
		L	Egnehedsattest for ægteskab
		M	Ægteskab
		U	Registeret partnerskab
		R	Skilsmisse
		T	Dødsattest
D	Stempel	E	Indrejsestempel
		X	Udrejsestempel
*) Dokumentkategori er et obligatorisk felt i ethvert dokument's dokumentkode		**) Dokumenttype er ikke en obligatorisk del af dokumentkoden .	

Dybtryk

Ved brug af dybtryk dannes der et **ophøjet, følbart relief** (en følbart feature), som også kan ses i [→ skrålys](#). Denne egenskab ved dybtryk er også velegnet til [→ latente billeder](#).

Dybtryk er en trykteknik, hvor det billede, der skal trykkes, bliver ætset eller graveret ned i overfladen på en trykplade. Først påføres trykpladen en tyktflydende og stærkt pigmenteret trykfarve, derpå tørres trykfarven af de ikketrykgivende områder af overfladen (uden fordybninger). Til sidst overføres den trykfarve, der er tilbage i de graverede dele af trykpladen (det billede, der skal trykkes) til bærematerialet under højt tryk. Trykket presser bærematerialet ned i trykpladens fordybninger.

Ophøjet overflade (= relief)

Skrålys med slagskygger

Må ikke forveksles med ➡ **gravuretryk**.

204

Må ikke forveksles med **PEAK®** - en teknologi, der kombinerer offset og dybtryk: farveændringer (eller andre ændringer) er synlige afhængigt af synsvinklen og lysindfaldsvinklen.

Må ikke forveksles med ➡ **ophøjet (følbar) lasergraving** i plastlaminater eller -kort.

198

Dybtryk uden brug af trykfarve medfører papirdeformation og kan derved anvendes til at frembringe en prægeeffekt ved hjælp af en litografisk proces. Det er også muligt at frembringe latente billedeffekter uden brug af trykfarve ved hjælp af **blind prægning (prægning ved hjælp af dybtryk uden farve)**.

➡ **Flerfarvet skabelontryk (stenciltryk)**

Rådet for Den Europæiske Union
Generalsekretariatet

FADO

FADO (False and Authentic Documents Online) er oprettet i medfør af Rådets fælles aktion 98/700/RIA.

1. **Expert FADO** er et akkrediteret system til udveksling af klassificerede ("RESTREINT UE / EU RESTRICTED") oplysninger om både falsk og ægte rejselegitimation og falske og ægte identitetsdokumenter mellem **dokumenteksperter**, der regelmæssigt mødes i Grænsegruppen - Det Blandede Udvalg i sammensætningen eksperter i falske dokumenter.
2. ➡ **iFADO (Intranet FADO)**-systemet, hvortil der er begrænset adgang, er andet niveau inden for FADO. Det indeholder de vigtigste oplysninger til kontrol af dokumenter og identitet, der findes i **Expert FADO**. Det er beregnet til brug for statslige og retshåndhævende myndigheder.
3. ➡ **PRADO**-systemet indeholder væsentligt færre oplysninger om ægte dokumenter og gøres offentligt tilgængeligt af Generalsekretariatet for Rådet for Den Europæiske Union (GSR) via www.consilium.europa.eu/prado/da.

Oplysningerne udvælges og videregives af dokumenteksperter i EU's medlemsstater samt Island, Norge og Schweiz.

Oplysningerne i alle tre systemer findes i øjeblikket på EU's 24 officielle sprog.

Høj kvalitet og pålidelighed

- Dokumenterne indlæses af dokumenteksperter i hele Europa.
- Oplysningerne valideres af alle deltagende dokumenteksperter.
- Flere kvalitetssikrings- og valideringsskridt sikrer konsistente og yderst standardiserede oplysninger.
- Oversættelser af høj kvalitet genereres automatisk af systemet og udføres af specialiserede oversættere i Generalsekretariatet for Rådet.

De forskellige **FADO**-systemer varetages af
Rådet for Den Europæiske Union
Generalsekretariatet
Generaldirektoratet for Retlige og Indre Anliggender, Direktoratet for Indre Anliggender (JAI.1).
GSC.SMART.1.D står for den tekniske implementering og vedligeholdelse.

helpline.PRADO@consilium.europa.eu

[↑ Til toppen](#)

022

Farvede sikkerhedsfibre

Se på siden i **NORMALT LYS**; et forstørrelsesglas kan også anvendes.

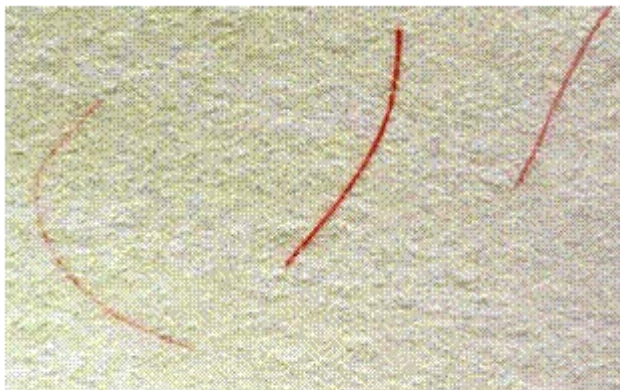
Sikkerhedsfibrenes farve får dem til at fremstå tydeligt i forhold til papirbærematerialet; de kan let ses med det blotte øje.

Farvede sikkerhedsfibre er fibre i forskellige farver eller flerfarvede fibre, der blandes i papirmassen under fremstillingen af papiret, så de bliver indlejret i papiret **på tilfældige steder og i forskellige dybder - forskelligt på hver side.**

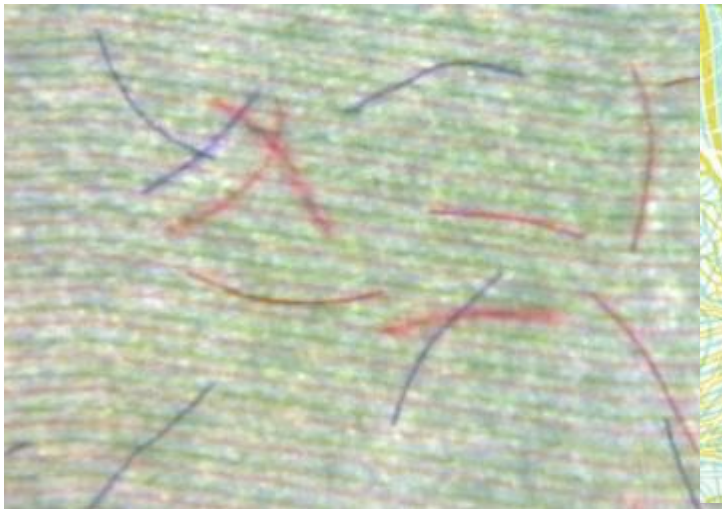
Se også: ➡ **Bæremateriale uden optisk blegemiddel**

Se også:

➡ **Planchetter**

Røde fibre i
papir-
bærematerialet
(i forstørrelse)

Gennemlysning (i forstørrelse)

Normalt lys

Flerfarvede fibre

Farvede sikkerhedsfibre kan undertiden også ses i UV-lys: ➡ *Fluorescerende fibre:*

Flerfarvede fluorescerende fibre

Sikkerhedsfibre må ikke forveksles med ➡ **syntetiske fibre** (som bidrager til bærematerialets mekaniske egenskaber).

"Flænger" (rip cuts; udformet som svage punkter)

Mærkatene indeholder "flænger" (svage punkter, der bevidst er integreret), som er udformet således, at de går i stykker, hvis man forsøger at fjerne mærkatene fra den dokumentside, hvorpå mærkatene er påsat.

Se også: ➡ **Laserperforerede tynde strukturer og figurer ("flænger")**

Flerfarvet skabelontryk (stenciltryk)

Farvemethoden **flerfarvet skabelontryk (stenciltryk)** - ofte også kaldet **Orlofmetoden (eller Orlovmetoden)** - anvendes til ➡ **dybtryk** og gør det muligt at trykke mere end én farve samtidigt og nøjagtigt med én trykplade. En moderne trykpresse kan ofte trykke flere farver (f.eks. 3, 4 eller 5). De enkelte farver påføres via individuelle stenciler, der passer til elementerne eller enkeltdele i det ønskede endelige mønster. Disse **stenciler** kaldes også **skabeloner** (eller **chabloner**). Trykfarverne kan eventuelt overlape hinanden i begrænset omfang, og på det endelige trykte billede kan der derfor ses en svag farveovergang.

2 farver

3 farver

Farveovergangen behøver ikke nødvendigvis som i [regnbuetryk](#) (offsettryk) løbe parallelt med printretningen i løbet af trykkeprocessen i trykkemaskinen.

Se også: [Baggrunds-/sikkerhedstryk](#)

[↑ Til toppen](#)

216

Flexotryk

Flexografi er en **teknik, der giver et direkte tryk**, ligesom det (meget mere traditionelle) [bogtryk](#), der anvender en relieftrykteknik.

Tynde ark af f.eks. lasergraveret polymermateriale kan anvendes som "trykplader". Vand- eller opløsningsmiddelbaserede trykfarver eller UV-hærdende trykfarver med lav viskositet kan anvendes.

Flexotryk er meget fleksibelt og kan anvendes til tryk på næsten alle typer absorberende eller ikkeabsorberende bærematerialer, f.eks. også på laminater.

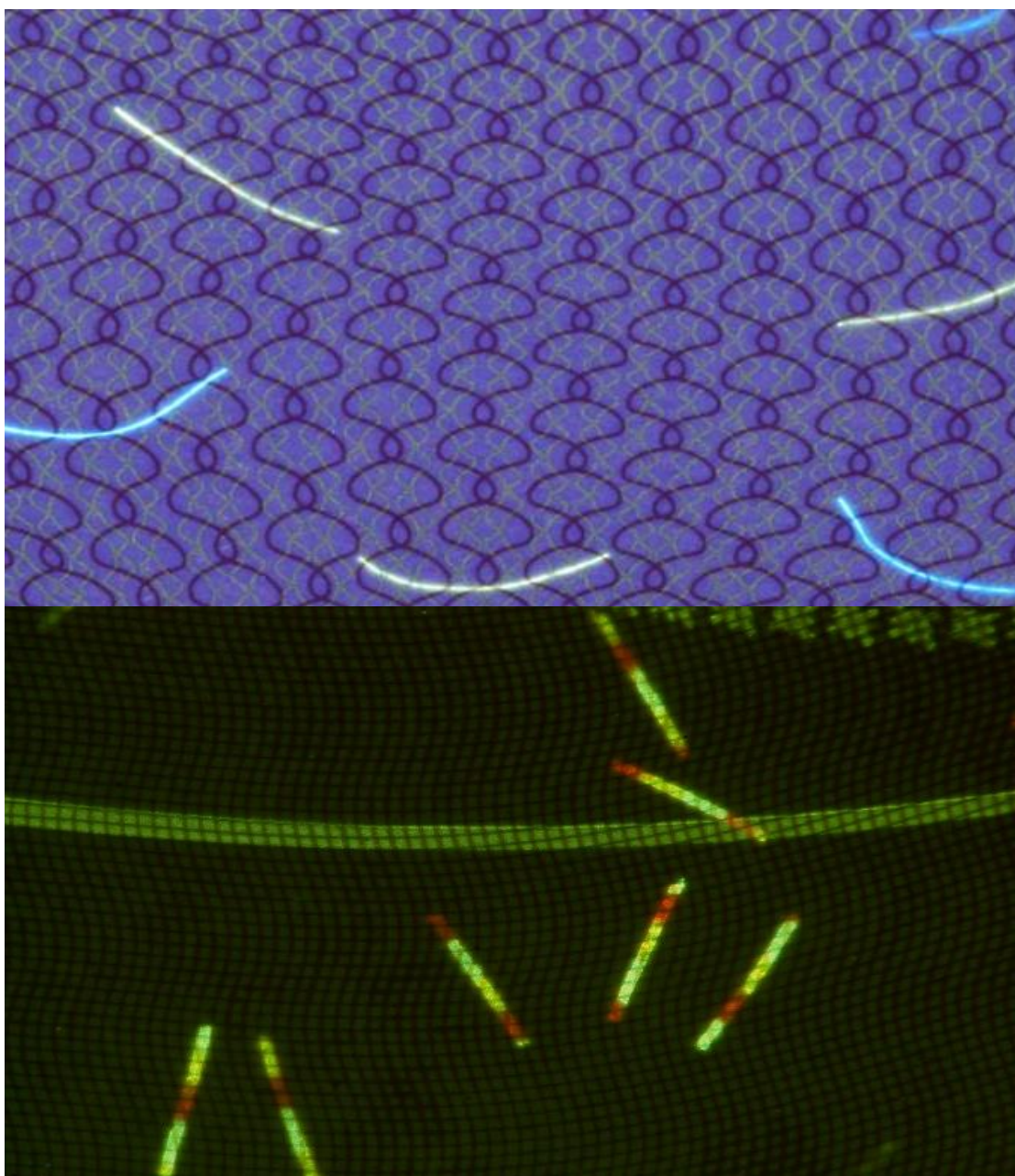
Flexotryk på [laminat](#)

Fluorescerende fibre

Fibre med fluorescerende egenskaber bliver synlige i ➡ **UV-lys**. De blandes i papirmassen under fremstillingen af papirbærematerialet, hvor de fungerer som en sikkerhedsfeature.

Fluorescerende fibre ses på tilfældige steder og i forskellige dybder - forskelligt på hver side.

De kan være synlige i **NORMALT LYS** (➡ **farvede sikkerhedsfibre**) eller usynlige i **NORMALT LYS**.

Fluorescerende fibre kan have en eller flere farver i UV-lys

Usynlige fibre (i normalt lys) fluorescerer rødt, gult og grønt i UV-lys

- ➡ **Fluorescerende hi-lites**
- ➡ **Fluorescerende plancherter**

Fluorescerende hi-lites

Fluorescerende hi-lites bliver synlige i ➡ *UV-lys*.

Fluorescerende hi-lites er ganske små fluorescerende partikler i bærematerialet; de blandes i papirmassen under fremstillingen af papirbærematerialet, hvor de fungerer som en sikkerhedsfeature.

➡ *Fluorescerende fibre*

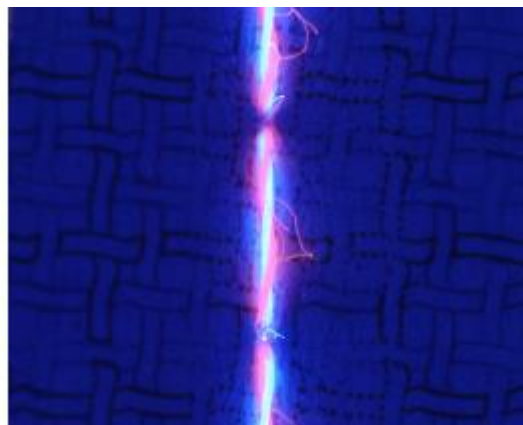
➡ *Fluorescerende planchetter*

➡ *Bæremateriale med optisk blegemiddel*

Fluorescerende hæftetråd

En **fluorescerende hæftetråd** fluorescerer i en eller flere farver, når den udsættes for [→ UV-lys](#). Hæftetråden anvendes til at holde siderne i en bog sammen; den kan bestå af en eller flere enkelte, sammenflettede tråde (der reagerer forskelligt, også i forskellige farver).

I
normalt
lys

I UV-lys

Se også [→ Hæftetråd](#)

(051)

024

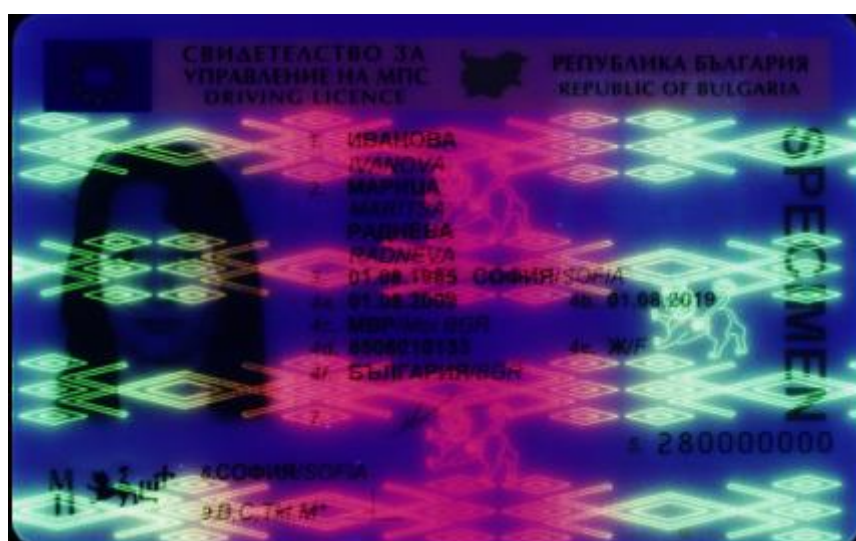
Fluorescerende overtryk

051

Fluorescerende overtryk er usynligt⁽⁰⁵¹⁾ (farveløst) i **NORMALT LYS**, men **fluorescerer** (dvs. er synligt) i **UV-lys**.

I normalt lys

I UV-lys

UV-billeder i ægte farver i høj opløsning på PC-dokumenter:
True Vision
(365 nm)

Fluorescerende overtryk er kun synligt i UV-lys

Må ikke forveksles med ➡ **fluorescerende trykfarve**.

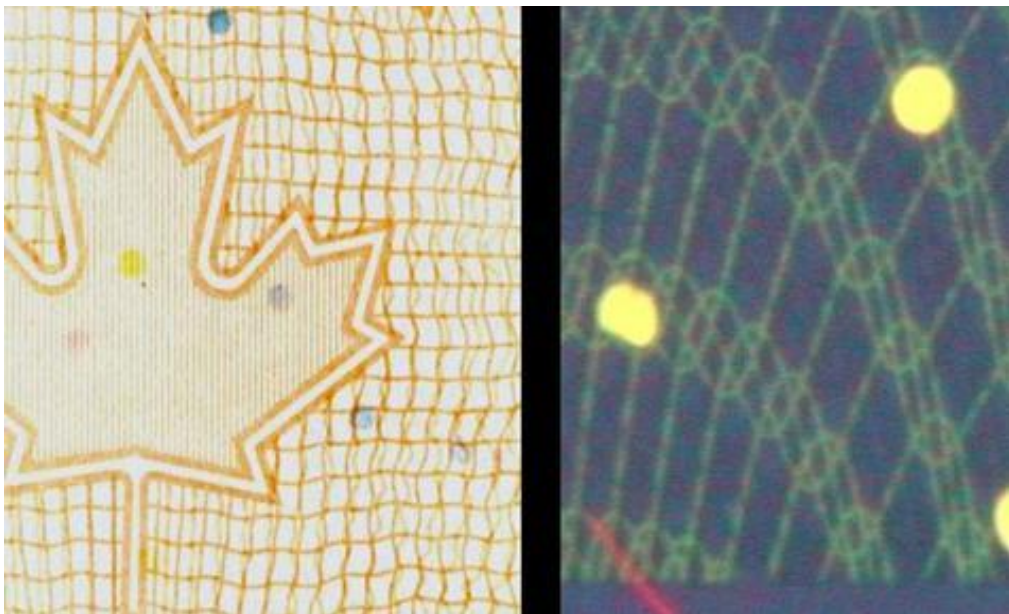
Se også ➡ **UV-feature i laminat**

Fluorescerende planchetter

Fluorescerende planchetter er synlige i **UV-lys**.

Fluorescerende planchetter kan være enten synlige eller usynlige i **NORMALT LYS**.

➔ **Planchetter** (små farvede skiver) med **fluorescerende** egenskaber blandes i papirmassen under fremstillingen af papirbærematerialet, hvor de fungerer som en sikkerhedsfeature.

Se også ➔ **Fluorescerende fibre**

Se også ➔ **Fluorescerende hi-lites**

➔ **Bæremateriale uden optisk blegemiddel**

Fluorescerende serienummer

Et **fluorescerende serienummer** fluorescerer, når det udsættes for ➡ **UV-lys**.

Et unikt **dokumentnummer** påtrykkes et dokument og anvendes som en yderligere sikring til identifikation.

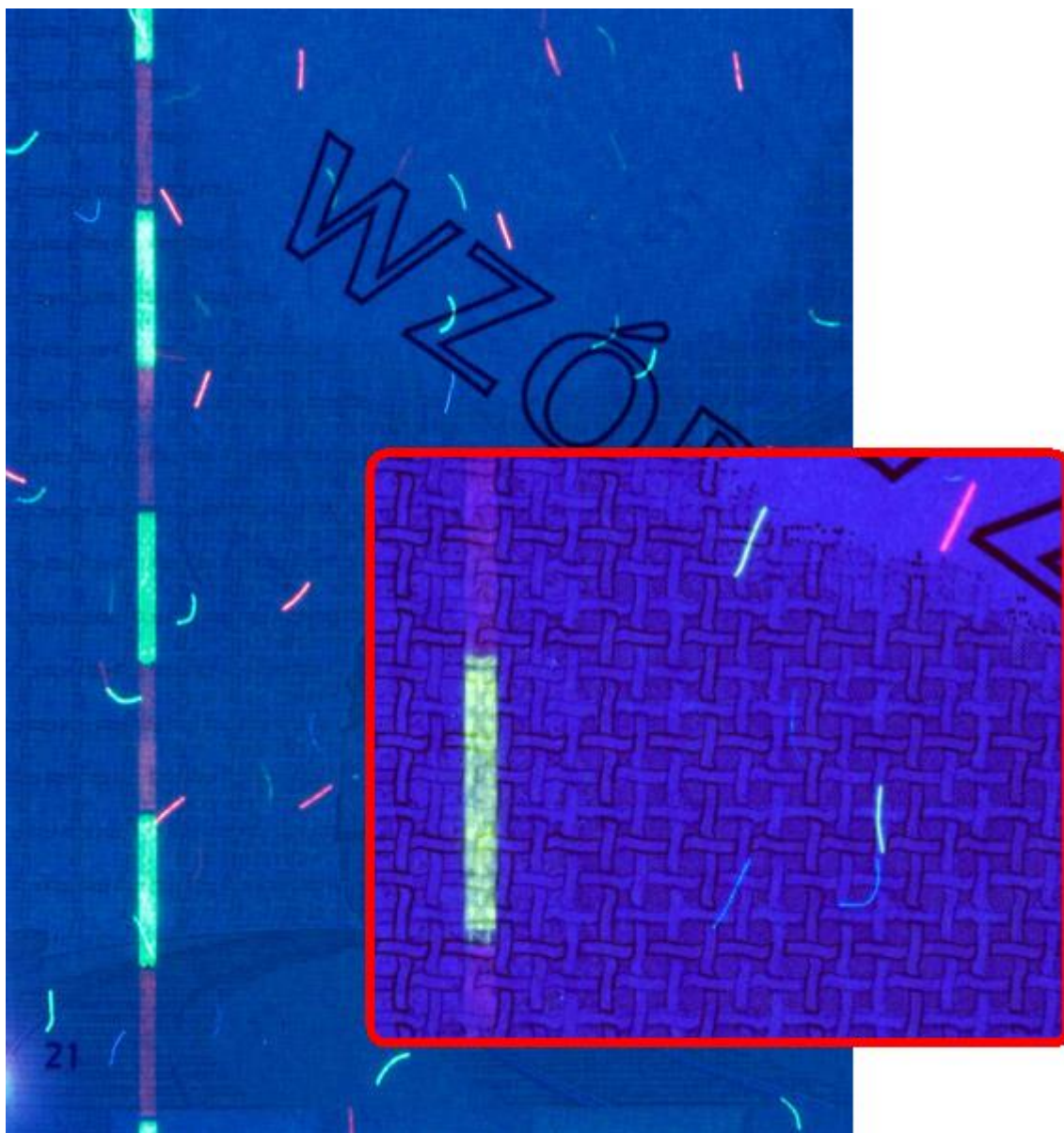

Se også: ➡ **Nummerering**

Fluorescerende sikkerhedstråd

En **fluorescerende sikkerhedstråd** fluorescerer, når den udsættes for ➡ **UV-lys**.

En tynd strimmel af plast, metal eller andet materiale, der helt eller delvis er indlagt i bærematerialet under fremstillingen af papirbærematerialet. Reaktionen kan også være flerfarvet.

Se også: ➡ **Sikkerhedstråd**

Se også: ➡ **Bæremateriale**

Fluorescerende trykfarve

Fluorescerende trykfarve er synlig i normalt lys og fluorescerer i ➡ **UV-lys**.

Fluorescerende trykfarve indeholder ikke blot farvepigmenter, men også fluorescerende stoffer (pigmenter); den anvendes til trykning af både tekst og motiver.

Fluorescens er en kortvarig lysudsendelse, der stopper næsten øjeblikkeligt, når lyskilden slukkes - inden for 10^{-8} sekunder.

Baggrundstryk i normalt lys.

Samme side i UV: - fluorescerende trykfarve; den brune farve i baggrundstrykket fluorescerer grønt

Må ikke forveksles med: ➡ **fluorescerende overtryk**

Se også: ➡ **baggrunds-/sikkerhedstryk**

Fortrykt tekst

I et sikkerhedsdokument er **fortrykt tekst** trykt oven på sikkerheds- eller ➡ **baggrunds-/sikkerhedstrykket**.

Må ikke forveksles med ➡ **persondata/anden personrelateret tekst**.

Må ikke forveksles med ➡ **baggrunds-/sikkerhedstryk**.

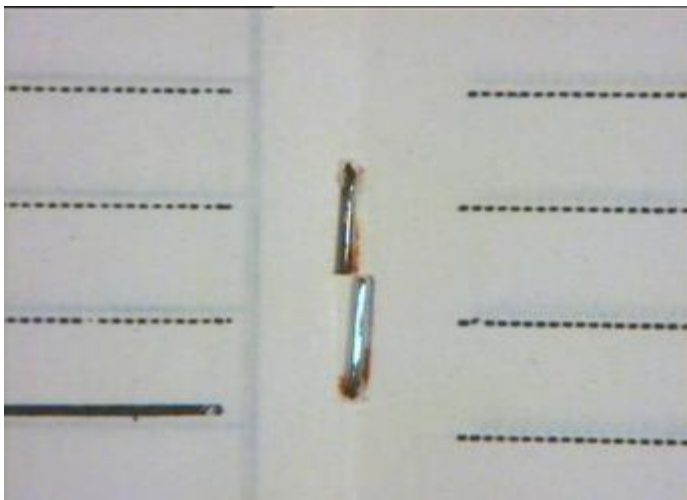
Foto af indehaveren - fastgørelsesmetoder

- **Klæbepude**

Fastgørelsesmetode til almindelige fotografier.

- **Hæfteklammer**

Sikring af ægtheden:

Se også: ➡ *Prægestempel*

Se også: ➡ *Gummistempel*

Se også: ➡ *Reliefprægning*

Se også: ➡ *Rifling*

[↑ Til toppen](#)

Fotografisk papir

Fotografisk papir: Papirbærematerialet er belagt med lysfølsomme kemikalier.

(Må ikke forveksles med printerpapir med specialbelægning til inkjetprint eller laserprint af høj kvalitet (digitale fotografiske processer), der i daglig tale også kaldes *fotografisk papir*.)

Se: ➡ *Fotografisk proces*

Fotografisk proces

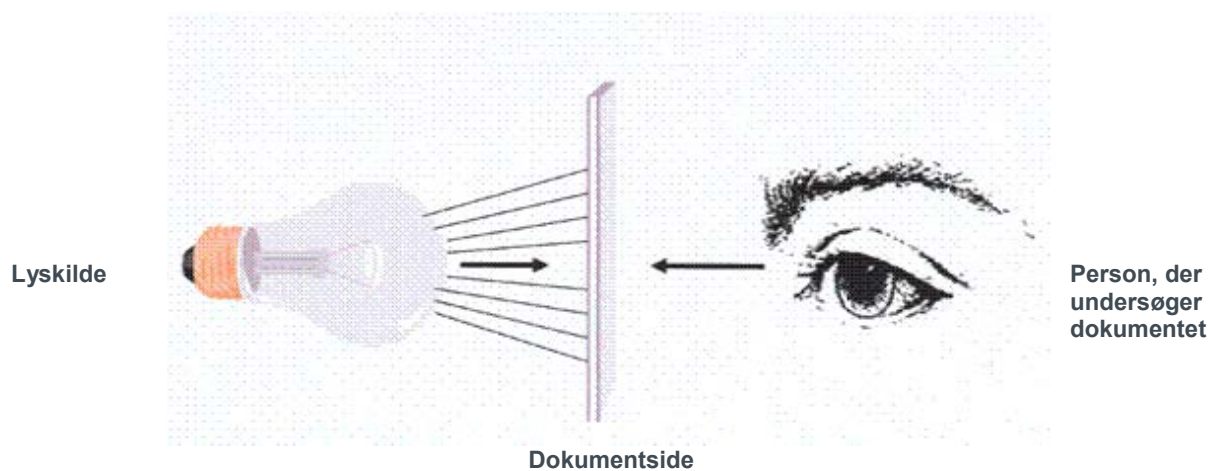
Fotografisk proces: Proces, der får lysfølsomme materialer til at danne et billede på ➡ **fotografisk papir**. En fotografisk proces kan anvendes som teknik til ➡ **integrering af persondata/foto/underskrift**.

Integrering af
persondata
ved
fotografisk
proces

Gennemlysning

Gennemlysning forekommer, når lys skinner igennem den genstand, der betragtes (her: dokumentside). Den genstand, der skal betragtes, anbringes mellem øjet (eller kameraet) og lyskilden.

Se også: ➡ *Transparent vindue*
Se også: ➡ *Vandmærke*
Se også : ➡ *Sekundært foto (spøgelsesbillede)*
Se også: ➡ *Sikkerhedstråd*

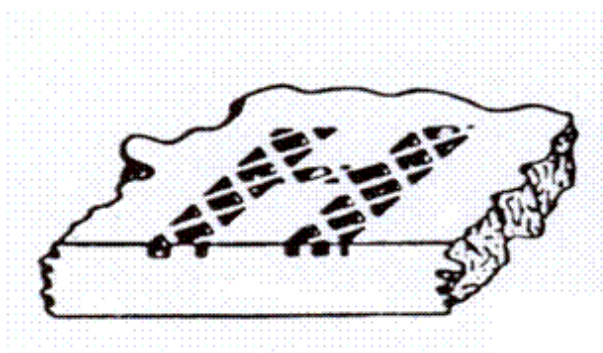
Se også: ➡ *Koaksialt lys*
Se også: ➡ *Skrålys*

Se også: ➡ *UV-lys*

Gravuretryk

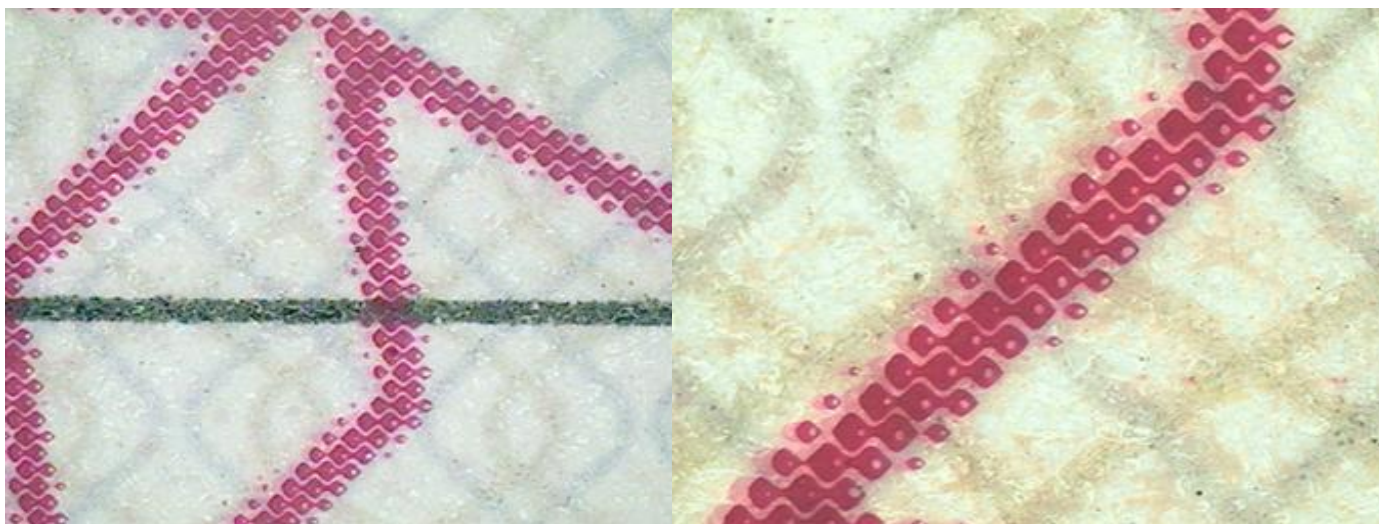
Denne trykteknik, der ligner ➡ **dybtryk**, anvender trykplader med fordybede områder eller celler, som danner det trykte billede.

Trykpladen kommer i direkte berøring med bærematerialet. Dybden og størrelsen af de fordybede celler bestemmer, hvor stor en mængde trykfarve der overføres til bærematerialet. Der anvendes meget tyndtflydende og hurtigtørrende trykfarve. Dermed bliver det også muligt at trykke flere trykfarver oven på hinanden. Cellestrukturen er undertiden synlig.

Gravuretryk: trykform til tekst

Inden for **sikkerhedstryk** anvendes gravuretryk f.eks. til ➡ **overtryk på laminat**:

Næroptagelse af overtryk på laminat

Guillocher/tyndt stregmønster

Tynde (indviklede) motiver, der består af sammenflettede ubrudte streger, arrangeres i geometriske mønstre.

Inden for **sikkerhedstryk** anvendes mønstre med **guillocher** eller **andre mønstre af tynde streger**, der skal vanskeliggøre forfalskning og efterligning. Guillocher og andre mønstre af tynde streger kombineres undertiden med ➡ **regnbuetryk**.

Positive og negative guillochemønstre

110

Tyndt stregmønster i relief¹¹⁰

Gummistempel

Flydende **trykfarve** overføres til bærematerialet med et **stempel**, f.eks. til **sikring af ægtheden** af et dokument eller af et **foto af indehaveren**, der er fastgjort på traditionel vis (f.eks. limet).

Sikring af ægtheden:

Se også: ➡ **Prægestempel**

Se også: ➡ **Reliefprægning**

Se også: ➡ **Foto af indehaveren - fastgørelsesmetoder**

Bevis for indrejse i Schengenområdet ved en ydre grænse.

Hologram

Vip siden; Se på hologrammet i **NORMALT LYS** eller i ➡ **skrålys**.

Hologrammet er den hyppigst anvendte traditionelle form for ➡ **DOVID (Diffractive Optically Variable Image Device, diffraktivt optisk variabelt billede)**, der benyttes som en sikkerhedsfeature. Der er mulighed for en række effekter, f.eks. 2D-hologrammer (todimensionale hologrammer) med struktur- og farveændringer, 3D-hologrammer med billeder, hologrammer med kinematiske effekter (skifter motiv, når de vippes) m.m.

2D-hologram

3D-hologram

➡ **OVD (optisk variabelt mærke)**

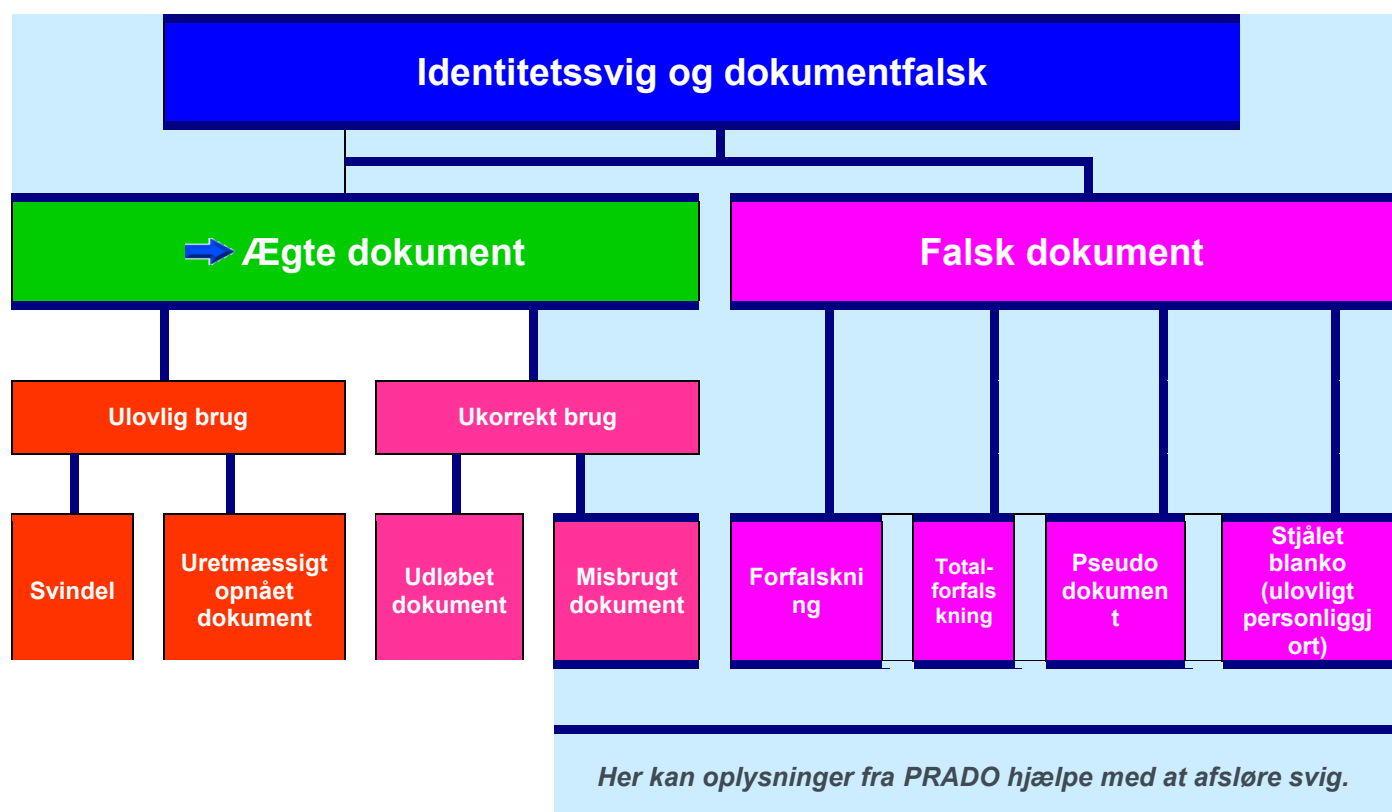
Hæftetråd

Se:

➡ *Indbinding*

➡ *Fluorescerende hæftetråd*

Identitetssvig og dokumentfalsk

Denne model for identitetssvig og dokumentfalsk er vedtaget af DEN EUROPÆISKE UNIONS Risikoanalysenetværk for DOKUMENT-FALSK (EDF-ARA 2012 Ref. R023) og bruges også af Frontex.

Svindel: En person (**svindleren**) begår bedrageri under en påtaget identitet eller et påtaget navn. Svindlere bruger altid ægte dokumenter, så f.eks. **svindel** eller **efterligning** omfatter også et ægte pas, der indeholder et falsk visum eller stempel eller et ægte visum i et forfalsket pas.

Uretmæssigt opnået dokument: Dette overbegreb dækker både ægte dokumenter, der ansøges om på grundlag af falske dokumenter, og uretmæssigt udstedte ægte dokumenter.

Udløbet dokument: Se udløbsdato ("Gyldigt indtil") i dokumentet. → Kontrollér derefter, om dokumentet i henhold til gældende ret stadig er gyldigt til det formål, det er udstedt til?

Misbrugt dokument: Omfatter mistanke om misbrug, f.eks. at et studentervisum anvendes til indvandring, men den indvandrende indehaver fra starten agter at arbejde i mållandet; denne form for ukorrekt brug af dokumenter omfatter også, hvis der f.eks. bruges en tilladelse til kortvarigt ophold i stedet for et visum, idet kun en indehaver af en opholdstilladelse af typen "FASTBOENDE UDLÆNDING - EU", en fastboende udlændings tilladelse til ophold i EU (Rådets direktiv 2003/109/EF), eller hvis f.eks. en indehaver af en opholdstilladelse for diplomater lovligt kan bruge denne form for tilladelse i stedet for et visum (hvis der er visumpligt).

176

Identigram®

179

Vip siden; se på **Identigrammet®** i **NORMALT LYS** eller i ➡ **skrålys**.

Et **Identigram®** er en **holografisk sikkerhedsfeature**, der f.eks. anvendes i pas og ID-kort og kombinerer flere enkeltelementer:

- holografisk foto af indehaveren (➡ **sekundært foto (spøgelsesbillede)**)
 - ➡ **MZR (maskinlæsbart område)**
- og elementer, der er de samme for alle dokumenterne i en serie, her f.eks.:
- ørn fra det tyske rigsvåben i 3D
 - kinematiske strukturer
 - makrotryk
 - ➡ **mikrotryk**
 - ➡ **maskinlæsbare features**

Identigram®
(sammensat
billede!)

➡ **OVD (optisk variabelt mærke)**

Rådet for Den Europæiske Union
Generalsekretariatet

iFADO

Intranet False and Authentic Documents Online

iFADO - det "andet niveau" i **FADO** - indeholder kun ikkeklassificerede oplysninger, men sendes til en begrænset kreds. Dokumenterne er ikke bestemt til offentlig brug, men er mærket **"LIMITE/LIMITED - KUN TIL BRUG FOR KONTROLMYNDIGHEDER"**.

Målgruppen består af alle nationale og europæiske myndigheder og retshåndhævende myndigheder, der er involveret i identitetskontrol.

Hvis man kontrollerer identitet, er man også nødt til at kontrollere ID-dokumenter og rejselegitimation.

Se: [➡](#) Identitetssvig og dokumentfalsk

Til det formål skal man vide, hvordan dokumentet bør se ud; endvidere giver **iFADO** ud over de tekniske specifikationer (bl.a. sikkerhedsfeatures) vedrørende ægte dokumenter oplysninger om de steder, hvor der oftest afsløres falske dokumenter.

→ **Når man undersøger et dokument, er det vigtigt at kende dets tekniske detaljer**

Hensigten er, at **iFADO** skal bidrage til at øge opmærksomheden og sikre dokumenternes ægthed; dokumenteksperterne kan derefter følge op på tvivlsspørgsmål. Der oplyses om **nationale kontaktpunkter** (dokumenteksperter m.fl.) i **iFADO**.

iFADO indeholder også oplysninger om typiske forfalskninger og forfalskningsteknikker samt retningslinjer for afsløring af identitetssvig.

iFADO indeholder de vigtigste oplysninger om dokumenters gyldighed og andre juridiske aspekter samt tekniske beskrivelser (herunder beskrivelser af de vigtigste sikkerhedsfeatures). Ægte rejselegitimation og andre identitetsdokumenter, visa, stempler og visse civilstandsdokumenter fra Den Europæiske Unions medlemsstater og mange lande uden for EU beskrives.

Da **iFADO** beskriver **modeller** af ægte rejselegitimation, visa og stempler samt **typiske eksempler** på forfalskninger (med anonymiserede personoplysninger), overlapper **iFADO** og f.eks. SIS ikke hinanden.

Oplysningerne i **iFADO** kommer fra det klassificerede ("RESTREINT UE/EU RESTRICTED") **Expert FADO**-system. Oplysningerne udvælges og videregives af dokumenteksperter i EU-medlemsstaterne, Island, Norge og Schweiz (➡ **Expert FADO**-partnerne). Styringskomitéen i Rådet for Den Europæiske Union er Grænsegruppen/Falske dokumenter.

iFADO varetages af Generalsekretariatet i Rådet for Den Europæiske Union (GSR) i Generaldirektoratet for Retlige og Indre Anliggender (JAI). GSC.SMART.1.D har ansvaret for den tekniske implementering og vedligeholdelse.

Ud over det centrale system og det centrale adgangspunkt (central proxyserver), der varetages af GSR, er der installeret nationale proxyservere, der administreres af forskellige **FADO**-partnere; dette sikrer hurtigere og nemmere adgang for statslige og retshåndhævende brugere i disse lande.

Målgruppe

Nationale myndigheder, der skal kontrollere identitetsdokumenter og rejselegitimation, samt andre europæiske retsudøvende personer og organer og retshåndhævende myndigheder, herunder f.eks.

- Grænsevagter
- Ambassader og konsulater
- Politiet
- Sociale sikringsorganer
- Europol
- Frontex

De fleste tekster i **iFADO**-dokumenterne er standardiserede beskrivelser, der oversættes automatisk til de 24 officielle EU-sprog, der understøttes i øjeblikket. Derved sikres det, at de er tilgængelige øjeblikkeligt og har en høj grad af standardisering. Beskrivelser i fri tekst oversættes af specialiserede lingvister i GSR.

Mission

Hovedformålet med iFADO er at give oplysninger til de nationale myndigheder, der skal kontrollere identitet. Det er hensigten, at **iFADO** skal bidrage til at øge opmærksomheden og sikre dokumenternes ægthed; dokumenteksperterne kan derefter følge op på tvivlsspørgsmål.

Begrundelse

Oplysninger om identitetsdokumenter og rejselegitimation og typiske forfalskninger er ikke kun relevante i forbindelse med ulovlig indvandring, men er også vigtige i forbindelse med alle former for organiseret kriminalitet, såsom terrorisme, narkotikahandel, våbensmugling og menneskesmugling. **iFADO** er således et vigtigt redskab til bekæmpelse af disse fænomener, der ligger EU-medlemsstaterne meget på sinde, og bidrager til at skabe et sikkert klima og til videreudviklingen af Europa som et fredeligt, sikkert og stabilt område i verden.

Det videre arbejde i praksis

Uanset hvor dokumentet stammer fra, bedes iFADO-brugere rette alle spørgsmål (også om oplysninger vedrørende udenlandske dokumenter) til det Nationale Kontaktpunkt for Identitetsdokumenter og Rejselegitimation (kontaktoplysningerne findes på **iFADO**'s hjemmeside).

For autoriseret personale er adgang altid mulig via den centrale proxyserver i GSR og i nogle lande endvidere via de nationale proxyservere (intranet/nationale statslige netværk).

Forvaltningen af slutbrugerkonti og slutbrugersupport er altid de nationale myndigheders ansvar.

Oplysninger om adgang og om, hvordan man får en **iFADO**-konto:
<http://www.consilium.europa.eu/ifado/ifadocontacts.htm>

Se også: ➡ FADO
Se også: ➡ PRADO

↑ Til toppen

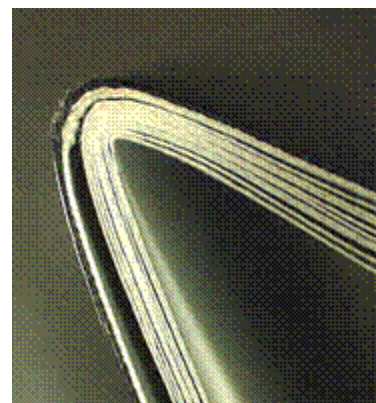
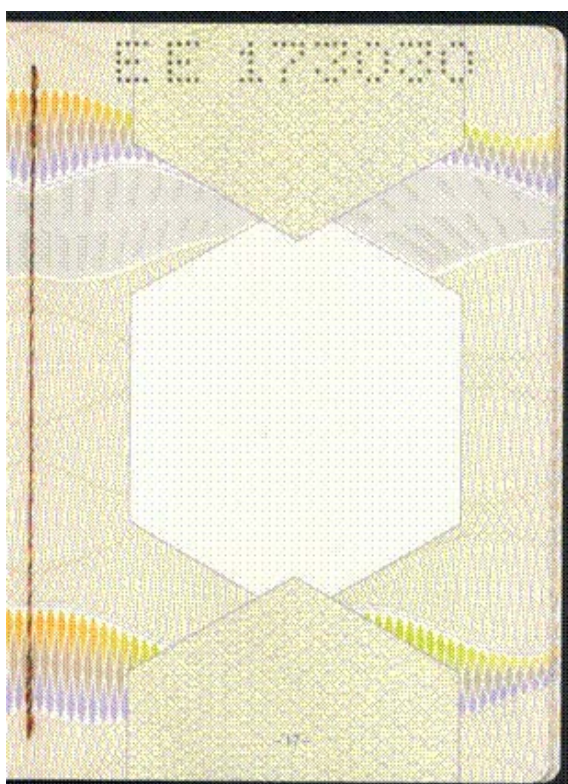
(003), (058), (059), (175), (180)
005

Indbinding

Ved **indbinding** samles enkeltark i bog-, hæfte- eller brochureform.
Hyppigst forekommende **indbindingsteknikker** ved ID-dokumenter:

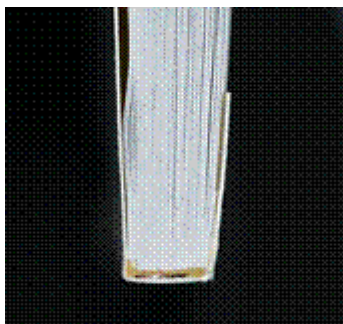
059

Hæftning med tråd - "hæftet i ryggen" (**ryghæftning** med en ➡ **hæftetråd**).

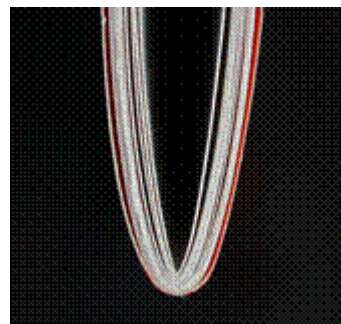

Sidehæftning med tråd

Der er forskel på hæftning af **enkelte sider** og hæftning af **dobbelte sider**.

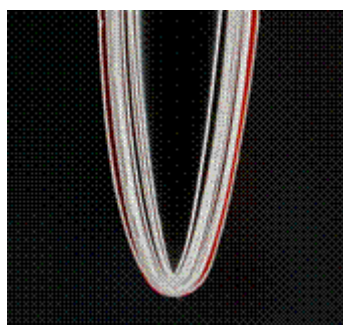

Enkelte sider

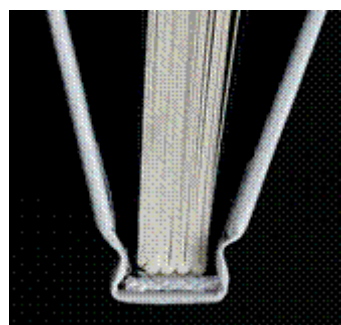

Dobbelte sider

Overordnet udformning: **bogen** kan bestå af et **enkelt ark** eller **flere ark**.

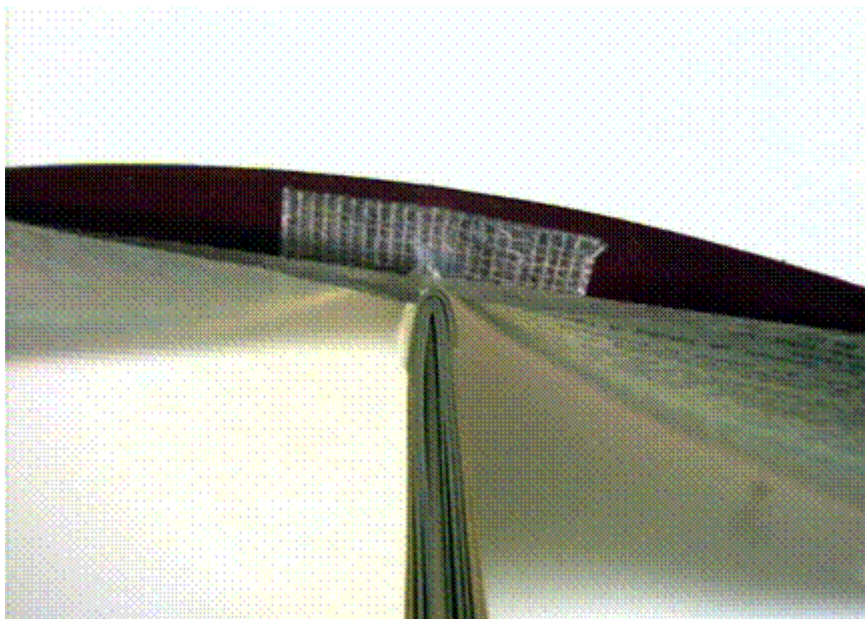

Enkelt ark

Flere ark

Rygforstærkning: gør indbindingen stærkere:

- **Hængsel**

Hængsel - persondatakortets strimmel

Hængsel: f luorescerende overtryk på persondatakortets strimmel

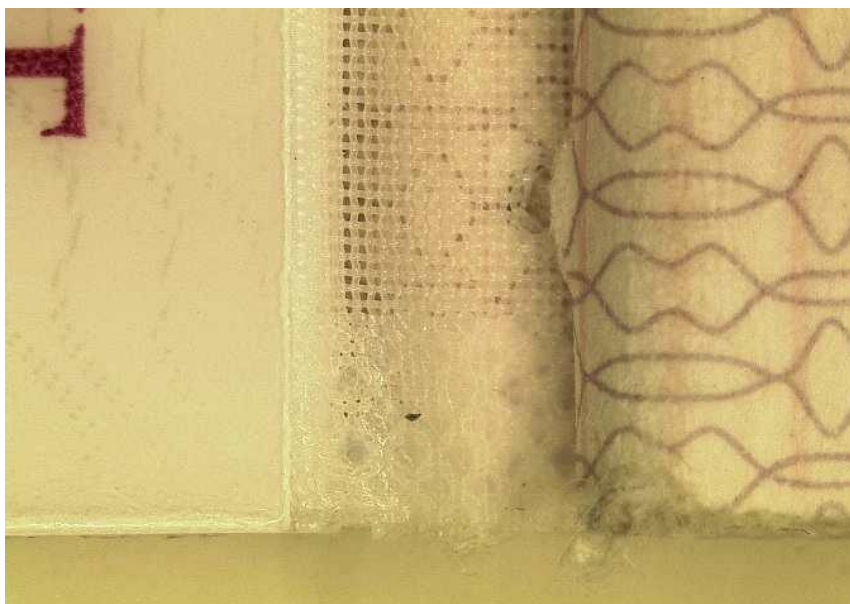
Hængsel: strimmel sammensmeltet med polymermassen i persondatakort

CHI™ (Customised metallic Hinge Image) - Hængsel: tilpasset metallisk strimmelbillede

Hængsel: strimlen indeholder prægede motiver.

Hængsel: bøjeligt vævet stof, der anvendes til at fastsætte persondatakort af polycarbonat på dokumenthæfter, og som er smeltet sammen med polycarbonatmassen i persondatakort.

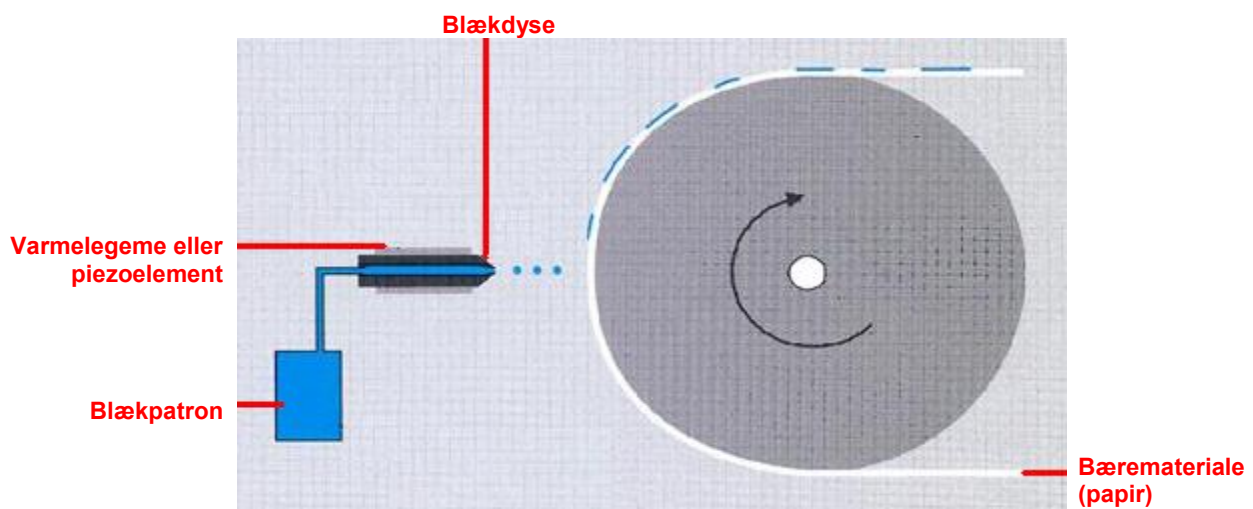
VisiFab™ UV: ➡ *fluorescerende trykfarve* og *fluorescerende fibre* anvendes som del af det vævede stof.

➡ *PC-kort (polycarbonatkort)*

Se også: ➡ *Laminat integreret ved indbindingen*

Inkjetprint

Inkjetprint er en trykteknik, der anvender en form for computerprinter, der sprøjter små dråber af flydende trykfarve direkte ud på bærematerialet, så trykfarven trænger ind i bærematerialet. Det kan f.eks. anvendes til ➡ **integrering af persondata/foto/underskrift**.

Integrering af persondata/foto ved hjælp af inkjetprint

Integrering af persondata og foto med inkjetprint

1
96

Personliggørelse ved farvet inkjetprint i et polycarbonatkort:

Ved hjælp af en særlig polycarbonattrykfarve påtrykkes personoplysninger på et PC-lag i løbet af den proces, der er forbundet med fremstillingen af ➡ **PC-kortet (polycarbonatkortet)** f.eks. **Innosec Fusion, Polycore® eller PCP® (Polycarbonate Colour Personalisation)**.

Integrering af foto i polycarbonatkortet (Innosec Fusion-proces)

PCP®-teknologi (Polycarbonate
Colour Personalisation-teknologi)

[↑ Til toppen](#)

122

Integrering af persondata/foto/underskrift

Integrering af persondata/foto/underskrift er en proces, hvor der ved personliggørelsen anvendes en tryk- eller (laser)graveringsteknik eller en fotografisk teknik (i modsætning til påføring med skrivemaskine eller i hånden) til at integrere et billede (foto af indehaveren), en underskrift eller tekst med personoplysninger direkte i bærematerialet eller laminatet.

Integreret foto: Billedet er ikke en særskilt (f.eks. pålimet) del af dokumentet, men udgør en integreret del af det: Fotoet er påtrykt (og undertiden også med et ➡ **sekundært foto (spøgelsesbillede)**, der f.eks. omdannes til et perforeret mønster) i det **visuelt kontrollerbare område (VIZ)** på persondatasiden.

Integreringen er her ikke afhængig af, om teksten med personoplysninger/billedet er lamineret, men de fleste digitale billeder på en persondataside i et pas er beskyttet af et laminat. Andre synlige former for sikring er endvidere ofte anvendt: ➡ **Laminat**.

Kig efter tegn på ændringer!

Se også: ➡ **Persondata/anden personrelateret tekst**

- ➡ *Inkjetprint*
- ➡ *Lasergraving*
- ➡ *Laserprint*
- ➡ *Fotografisk proces*
- ➡ *Termisk farvesublimation*
- ➡ *Termotransfertryk*

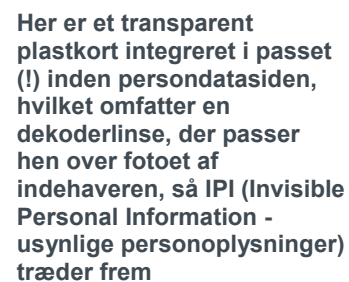
IPI-billede (tryk), der indeholder usynlige personoplysninger eller "scrambled" dokumentrelaterede oplysninger

Disse oplysninger er usynlige for det menneskelige øje, da de er trykt i krypteret format (som "scrambled image"), og kun kan ses ved hjælp af en særlig dekoderlinse, en særlig læser eller særligt teknisk udstyr (herunder scanner eller kamera og billedbehandlingssoftware).

Der anvendes særlige softwareværktøjer til at kode et usynligt billede på en synlig måde (i trykket).

F.eks. bliver

- individuelle oplysninger såsom pasnummer eller personoplysninger, f.eks. indehaverens navn, indlejret usynligt, f.eks. i fotoet af indehaveren (***IPI - Invisible Personal Information***), eller
- faste dokumentrelaterede oplysninger såsom f.eks. landets navn indlejret i ➡ ***baggrunds-/sikkerhedstrykket*** i rejselegitimation (***usynlige "scrambled" oplysninger***).

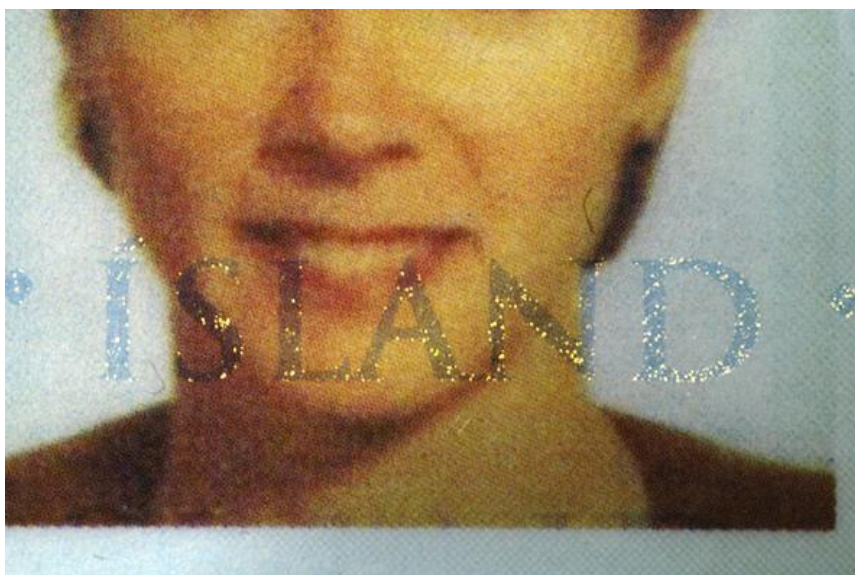

62

Iriserende laminat

Vip siden; se på laminatet i **NORMALT LYS** eller i ➡ **skrålys**.

Et **iriserende laminat** viser iriserende - skinnende, perlemorsagtige - effekter med farveskift, når der ændres syns- eller lysindfaldsvinkel.

Se også: ➡ **Iriserende trykfarve**
Se også: ➡ **Laminat**
Se også: ➡ **OVD (optisk variabelt mærke)**

Iriserende trykfarve

Vip siden. Se på den iriserende trykfarve i **NORMALT LYS** eller i ➡ **skrålys**.

Iriserende trykfarver generelt, som f.eks. **trykfarver med perlemorseffekt**, indeholder halvtransparente pigmenter, der består af en tynd film med små glimmerpartikler. De skaber interferens med det indfaldende lys. Der opstår dermed et skinnende perlemorsagtigt skær, der bliver synligt/usynligt, eller som ændrer farve, når der ændres syns- eller lysindfaldsvinkel.

Se også: ➡ *Iriserende laminat*

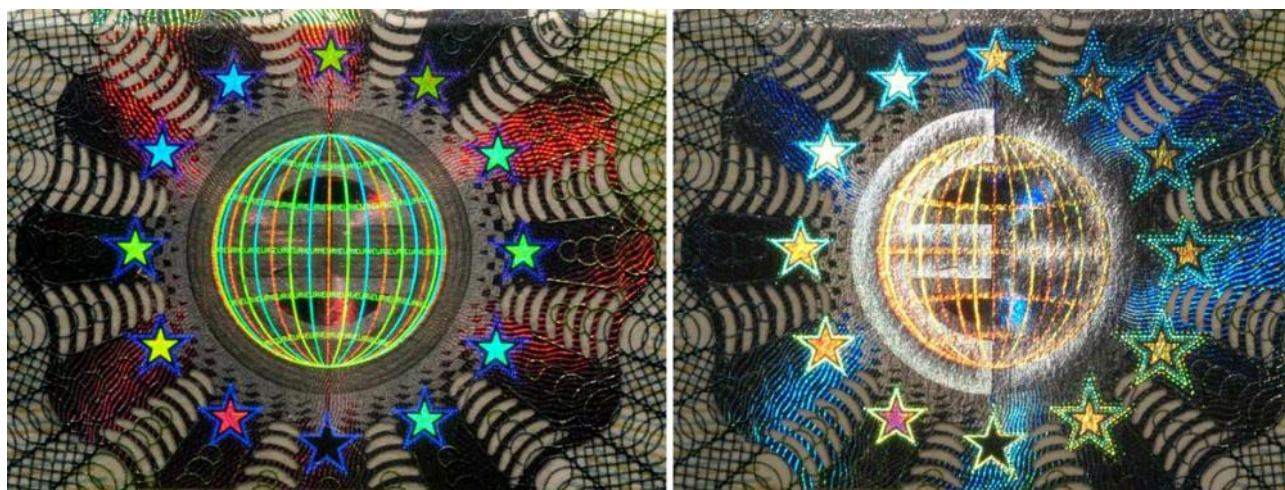
Kinegram®

Vip siden for at iagttage to forskellige 2D-billeder. Se på Kinegrammet® i **NORMALT LYS** eller i **→ skrålys**.

Et **Kinegram®** er et computergenereret hologram (→ **DOVID**), der kan frembringe flere højopløselige billeder ad gangen. Det indeholder en særlig slags computergenererede diffraktive optiske elementer. De kan udformes på forskellige måder, så de frembringer **kinematiske effekter, farveændringer, kontrastskift og andre særlige effekter**.

Transparent
Kinegram®

Kinegram®

Delvis
demetalliseret
Kinegram®

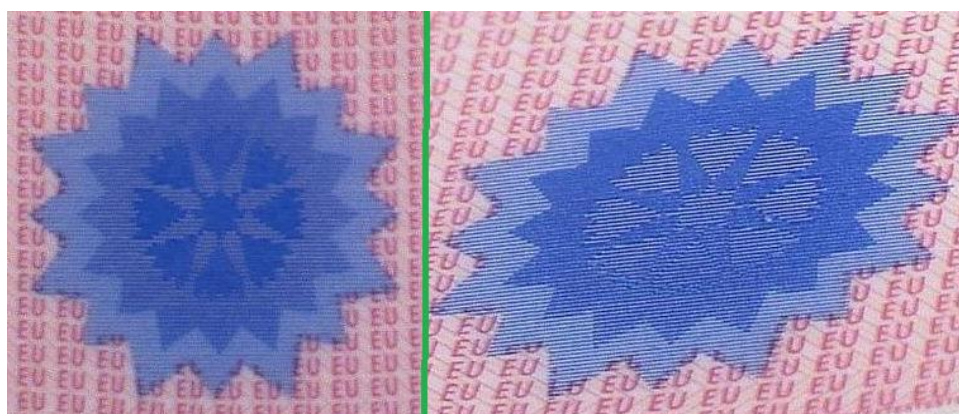
Metalliseret Kinegram®

Se også: ➡ *OVD (optisk variabelt mærke)*

Kipeffekt

Kipeffekt: Et billede eller nogle tegn kan ses eller ændrer sig, når dokumentet vippes, f.eks. ved brug af sikkerhedsfeaturene **Sealys Latent Filter Image** eller **Dynaprint®**.

Se også: ➡ **Skrålys**

LFI® -
latent filterbillede.
Kornblomsten kan
observeres i positiv
eller negativ -
afhængig af
synsvinklen.

Vinduesstrimmel med bevægeligt motiv (bånd)

Vedr. andre specielle kipeffekter, se:

- ➡ **Latent billede**
- ➡ **Laserperforering med kipeffekt**
- ➡ **Variabelt laserbillede.**

Se også: ➡ **Vinduessikkerhedstråd**

Se også: ➡ **OVD (optisk variabelt mærke)**

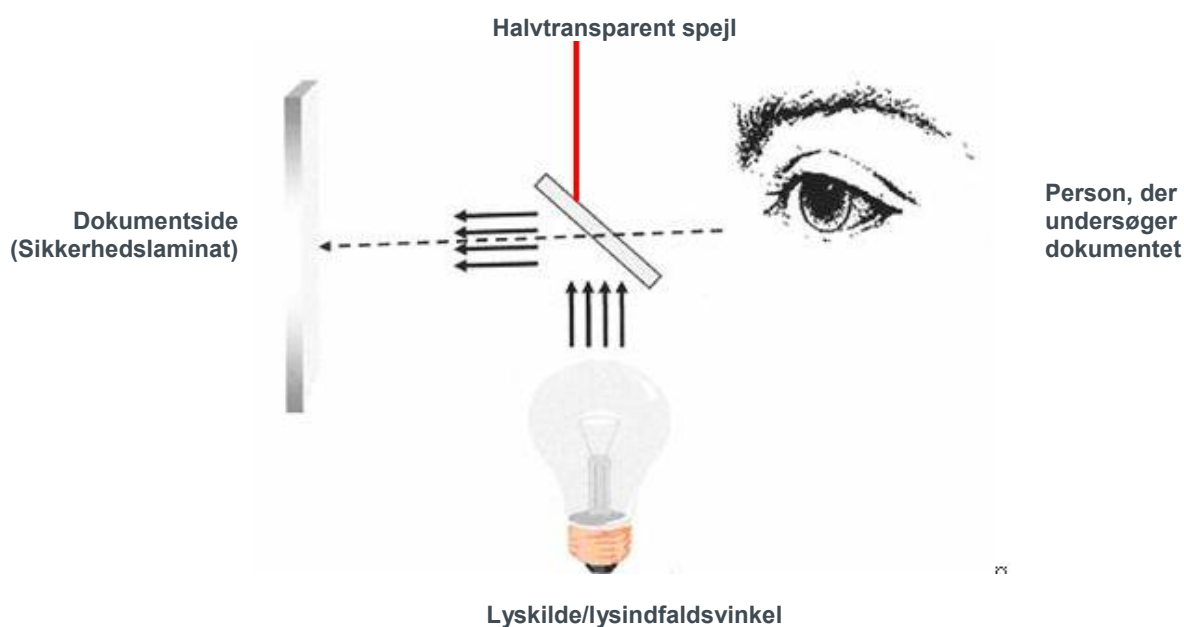
Se også: ➡ **OVI (optisk variabel trykfarve)**

Koaksialt lys

Koaksialt lys er lys, der passerer gennem et optisk system parallelt med den optiske akse (f.eks. retroviewer), f.eks. hvor lysets retning og den retning, dokumentet betragtes i, løber parallelt.

Koaksialt lys anvendes til at gøre skjulte motiver i et **retroreflekterende laminat** (f.eks. 3M® Confirm®-laminat) synlige.

Synsvinklen er koaksial i forhold til den (afbøjede) lysstråle:

Må ikke forveksles med ➡ **skrålys**
Må ikke forveksles med ➡ **gennemlysning**

Se også ➡ **UV-lys**

Kollationsmærke/indekseret sidenummer

(Søjler fra Gediminasdynastiet)

("LTU")

Kollationsmærke er oprindelig et bogbinderudtryk. For at fremstille et samlet værk (brochure, bog, tidsskrift osv.) skal de enkelte dele (ark og bukkede falseark, sektioner) sættes sammen i den rigtige rækkefølge. Til dette formål anbringes der kollationsmærker som kontrolmærker (for bøgernes vedkommende sædvanligvis på ryggen af bogblokken) trinvis forskudt ovenfra og nedefter.

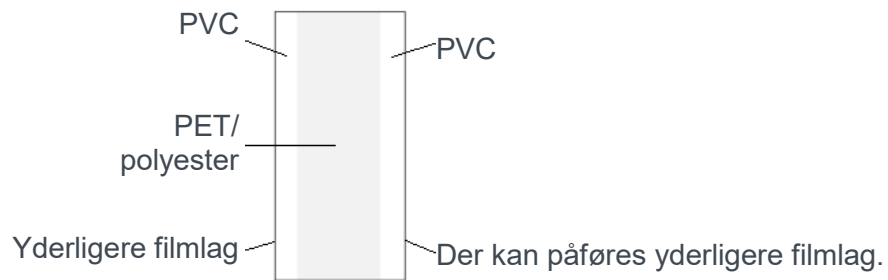
I pas er sådanne **registtermærker** eller **positionsmærker** en yderligere sikkerhedsfeature. Det gør det lettere at kontrollere, om en eller flere sider er blevet skiftet ud eller fjernet.

Det kan være usynligt i normalt lys → **fluorescerende overtryk**, eller en **synlig feature** (ved hjælp af normal trykfarve eller → **fluorescerende trykfarve**).

Kombinationen af **kollationsmærke** og **sidenumre** kaldes undertiden **indekseret sidenummer**.

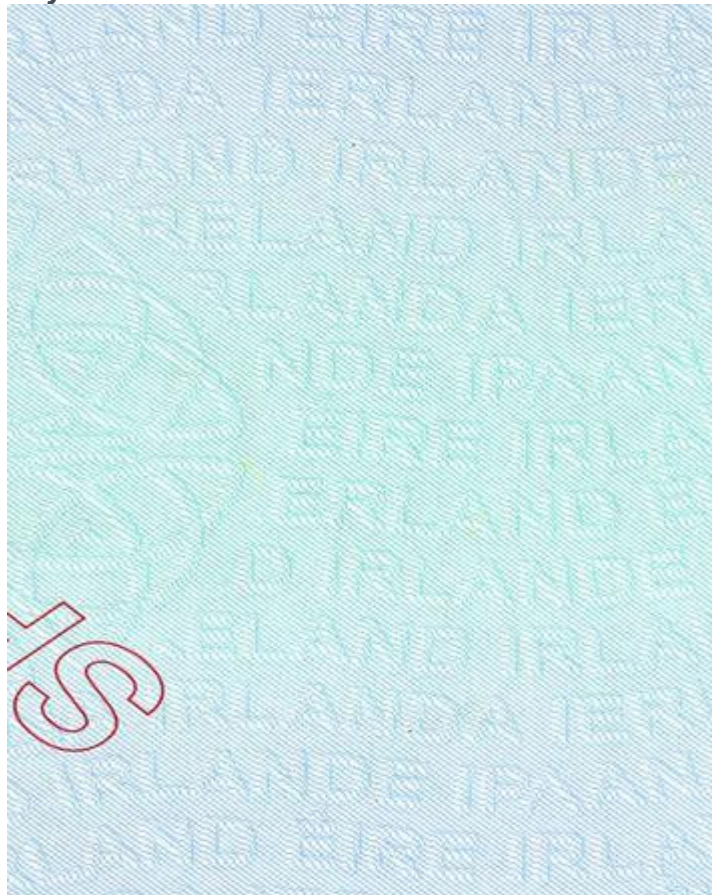
- **Kompositkort (PET-PVC)**

Se også: ➡ **PVC-kort (polyvinylchloridkort)**
Se også: ➡ **PC (polycarbonat)**

Kontinuerlig tekst

Kontinuerlig tekst betegner en tekst, der gentages, undertiden uden mellemrum, i [baggrunds-/sikkerhedstryk](#) eller i en [sikkerhedstråd](#).

Kontinuerlig tekst kan være *i positiv*:

eller
i negativ:

Kontinuerlig tekst kan være normalt tryk ➡ *Ministry og mikrotryk*

Kørekort

Kørekort kan som regel kun anvendes som **identitetsdokument** i det udstedende land. De udgør ikke rejselegitimation.

Alle kørekort, der udstedes inden for Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde (EØS), anerkendes gensidigt. Gyldigheden er forskellig fra land til land og afhænger af køretøjskategorierne og kan afhænge af indehaverens alder.

Nummereringssystem:

1. Indehaverens efternavn
2. Indehaverens andet navn (andre navne)
3. Dato og fødested
4. Udstedende myndighed
- 4a. Kørekortets udstedelsesdato
- 4b. Kørekortets udløbsdato
- 4c. Navn på den udstedende myndighed
- 4d. Nationalt (personligt) identifikationsnummer / ...
- (4e.) (Køn)
- (4f.) (Nationalitet / Statsborgerskab)
5. Kørekortnummer
6. Foto af indehaveren
7. Indehaverens underskrift
8. Fast bopæl
9. Kategori/kategorier af det eller de køretøjer, som indehaveren har ret til at føre

10. Dato for første udstedelse for hver kategori
11. Udløbsdato for hver kategori
12. Yderligere oplysninger/begrænsninger
- (13.) (Yderligere oplysninger)
- (14.) (Yderligere oplysninger)

Se også: ➡ **Nummerering**

Kategorier:

AM		Mindstealder: 16 år
A1		Mindstealder: 14/16/17/18 år
A2		Mindstealder: 18 år
A		Mindstealder: 18/20/21/22 år
B1		Minimum age: 16 / 18 år
B		Mindstealder: (17) 18 år
C1		Mindstealder: 18 år
C		Mindstealder: (18) 21 år
D1		Mindstealder: 21 år
D		Mindstealder: (21) 24 år
E		Mindstealder: 21 år
BE		Mindstealder: 17/18 år
C1E		Mindstealder: 18 år
CE		Mindstealder: 21 år
D1E		Mindstealder: 21 år
DE		Mindstealder: 24 år

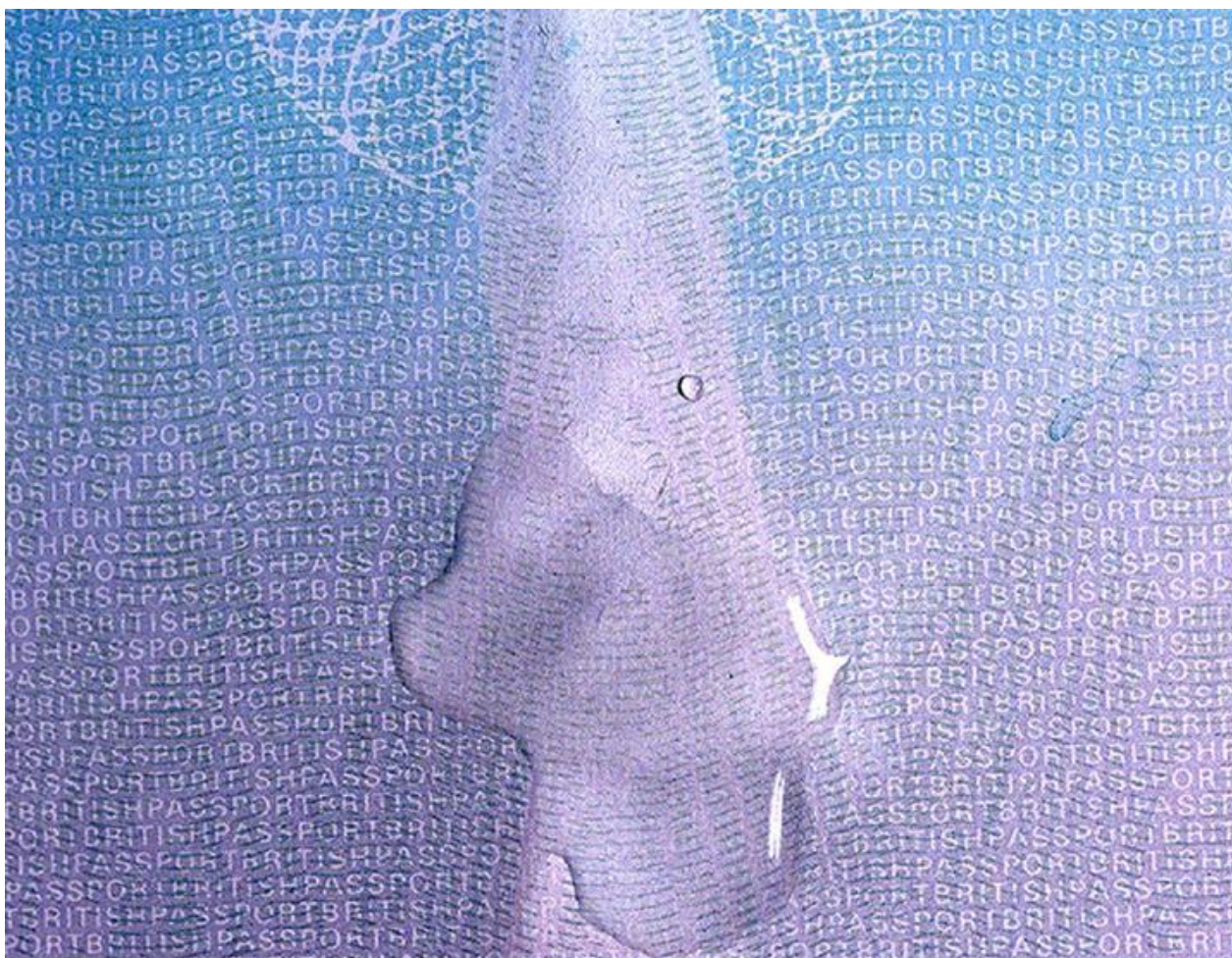
Ovenstående liste er ikke udtømmende og kun vejledende.

Se også: [➡ Dokumentkategori](#)

Labilt reagerende trykfarve

Se på siden i **NORMALT LYS**, eventuelt med brug af et forstørrelsesglas.

Labilt reagerende trykfarve er en form for **opløselig trykfarve**, der opløses af visse opløsningsmidler eller vand; denne trykfarve får bestemte dele af sikkerheds-/baggrundstrykket til at forsvinde eller blegne, når det udsættes for opløsningsmidler (f.eks. når en falskner forsøger at slette og ændre den personliggjorte tekst, der er trykt på dokumentet).

Må ikke forveksles med ➡ **opløselig trykfarve, der reagerer i rød (penetrerende blæk)**.

Laminat

En **sikkerhedsmæssig lamineringsfilm** er en folie, der påføres dokumentet eller persondatasiden som en **yderligere sikring** ved hjælp af:

- tryk: **koldlaminat**

- og/eller varme: **varmlaminat (svejset laminat)**

for bedre at beskytte dataene mod forfalskning.

Sikkerhedslaminater indeholder ofte særlige sikkerhedsfeatures såsom følbare elementer og ➡ **DOVID'er** (*Diffractive Optically Variable Image Devices*), som normalt ikke er tilgængelige i almindelig handel.

Eksempler: **Sealys Secure Surface**, **CFI-laminat** (*Colour Floating Image-laminat*), **TKO-folie** (*Transparent Kinegram® Overlay*), **Kinefilm®** - varmlaminat med integreret ➡ **Kinegram®**-felt, findes både i metalliseret og transparent udgave.

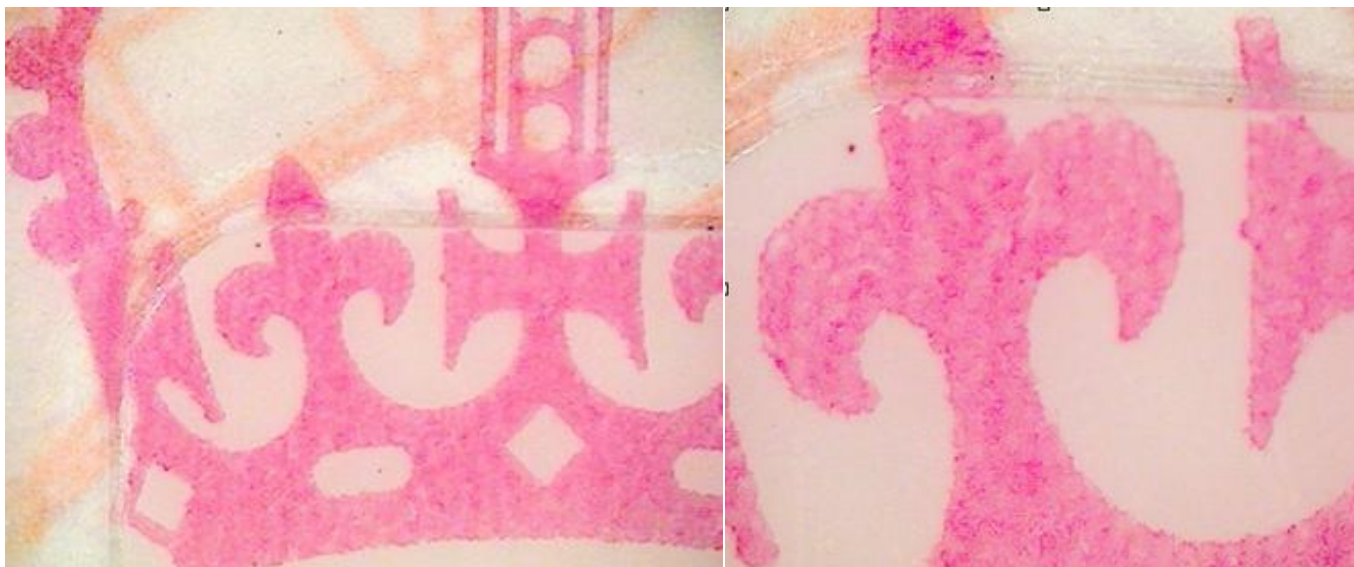
Laminater kan indeholde ➡ **bevidst integrerede (konstruerede) svage punkter**.

Der anvendes lige fra **ultratynde** til **tykke laminater**.

- **Overtryk på laminat**

Overtryk på laminat er et trykt sikkerhedselement, der som regel er trykt på bagsiden (= den indvendige side) af laminatet eller mellem det klæbende lag og laminatet. Dette beskytter mod slitage og manipulation. Overtryk på laminat kan være synligt eller usynligt i almindeligt lys: Se også: ➡ **UV-feature i laminat**

Overtryk på laminat er almindeligvis trykt med ➡ **serigrafi**, ➡ **gravuretryk** eller ➡ **flexotryk**.

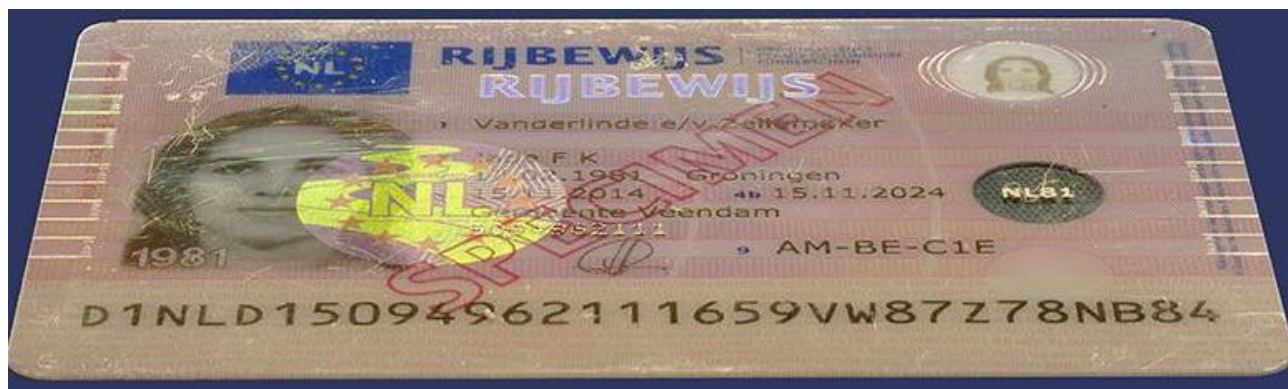
- **Prægning af laminat**

Vip siden; se på prægningen i **NORMALT LYS** eller i ➡ **skrålys**; mærk den ophøjede/fordybte overflade.

Prægning af laminat er følbare features i laminatet, f.eks. indviklede figurer af **tynde stregmønstre** eller **mikrotryk**, som påføres sikkerhedslaminater ved hjælp af prægning.

Lyskilde: ➡ **skrålys**

Prægning af laminat - visuelle og følbare elementer med lysrefleksion og bevægelseeffekter

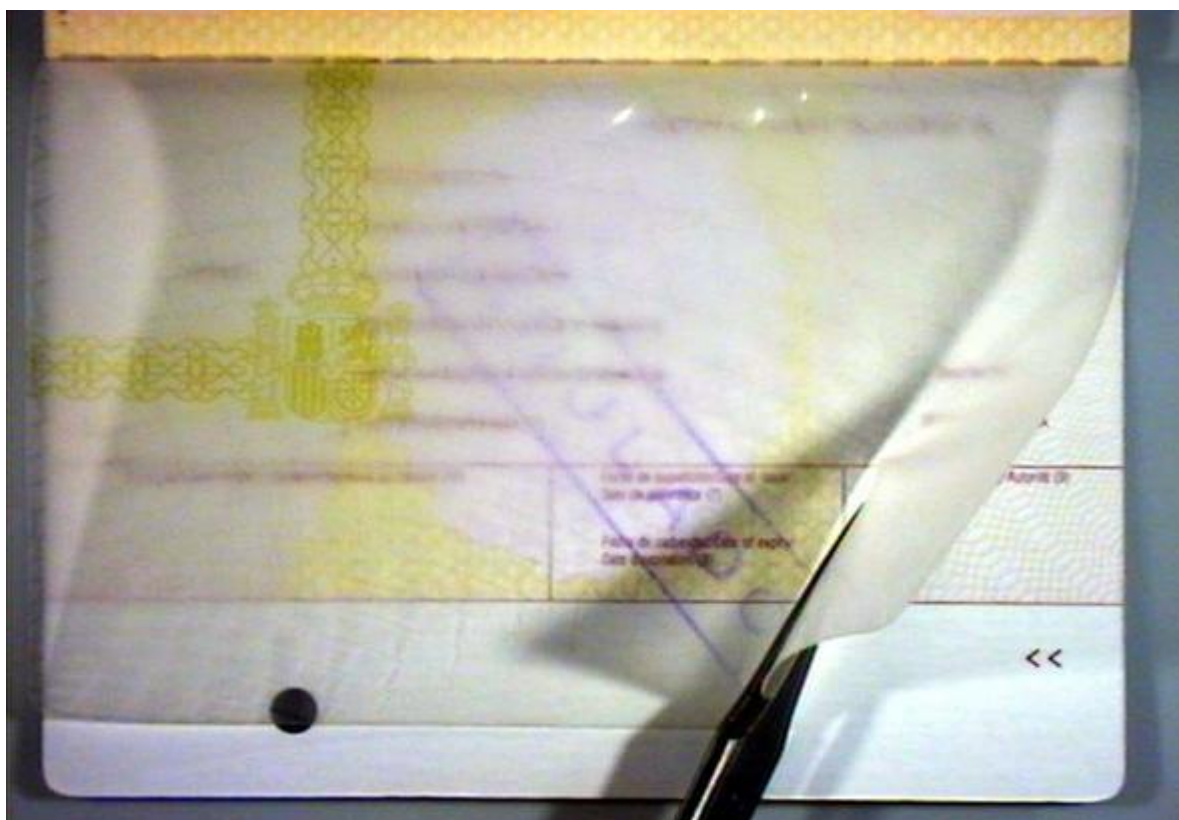
Laminat præget med mikrotryk

Se også: ➡ *Reliefprægning*

145

- **Laminat integreret ved indbindingen**

I mange pas med traditionelle persondatasider beskyttes indehaverens foto og persondataene med et transparent laminat. For at vanskeliggøre manipulation kan ***laminatet integreres i passet ved indbindingen***. Dermed vil der typisk på den modstående side i slutningen af dokumentet blive en strimmel laminat til overs, som danner en smal margin.

Laminat
integreret
ved
indbinding
en, der
danner en
margin på
den
modstående
side

Se også: ➡ *Indbinding*

Se også: ➡ *UV-feature i laminat*

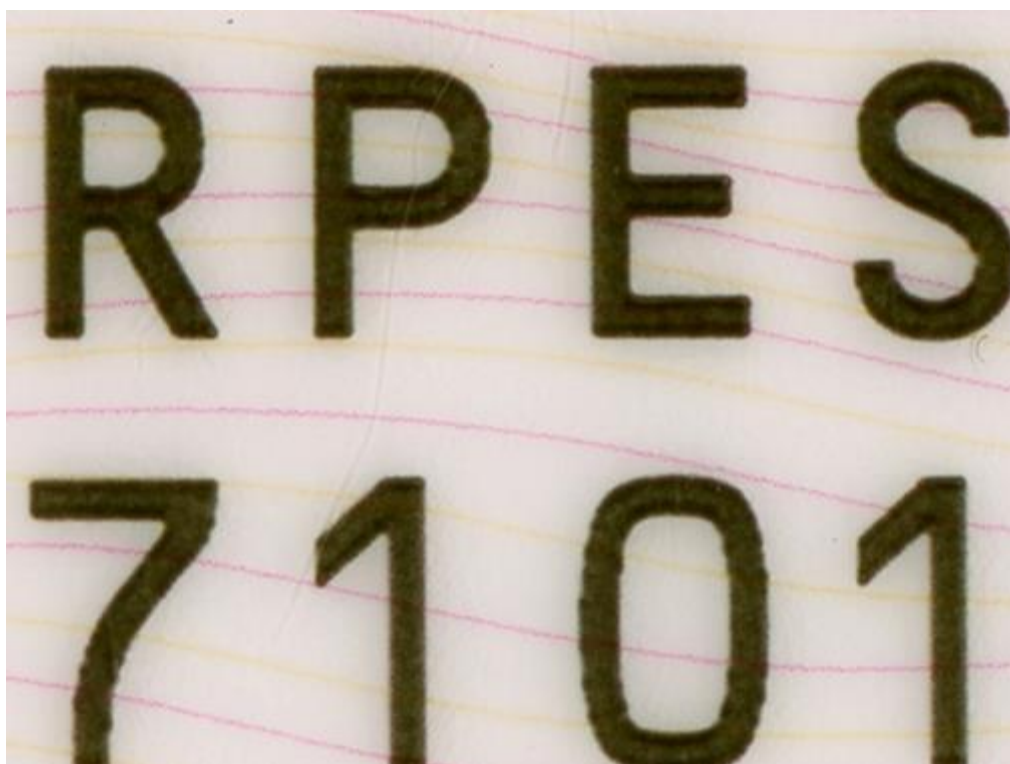
Lasergraving

Billeder og tekst graveres i plastlaminat eller -kort ved hjælp af laser. Ved **lasergraving** påføres data ved **sværtning** (karbonisering) af en laserfølsom film (→ **PVC** eller sensibiliseret → **PC**). Hvis der bruges forskellige fotofølsomme materialer, kan der også opnås farver.

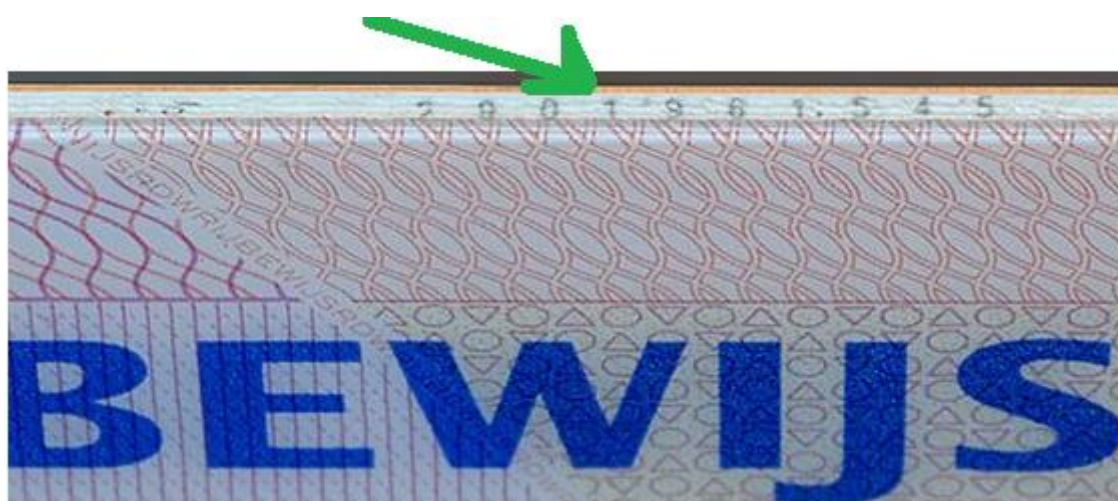
Laservirkningens dybde kan styres målrettet; der anvendes flere forskellige tekniske varianter:

- **Graving i forskellige lag:** sværtning af underliggende lag ved hjælp af en transparent (ikkelaserfølsom) dækfilm som f.eks. i:
 - Tyskland: kørekort (fornavn, udstedelsesdato og -sted, underskrift):

- **Lasergraverede markeringer på kanten af polycarbonatkortet**, f.eks. det lasergraverede nummer på det nederlandske kørekorts øvre kant:
"Sealys Edge Sealer":

- **Ophøjet (følbar) lasergraving**

Eksempler:

- Tyskland: kørekort (efternavn, fødselsdato og fødested, serienummer, kørekortkategorier)
- Schweiz: ID-kort (f.eks. fødselsdato på forsiden):

Følbar lasergraving af nummeret

Følbar lasergraving af fødselsdatoen

Må ikke forveksles med ophøjet (følbart) ➡ **dybtryk** på traditionelle bærematerialer.

Se også: ➡ **Variabelt laserbillede**

Laserperforering

Der kan ved hjælp af laserteknik frembringes **perforeringer** af forskellige typer og størrelser:

102

- **Laserperforeret serienummer**

ID-dokumentets **serienummer** perforeres gennem bærematerialet med laser.

Der opstår typiske kendetegn:

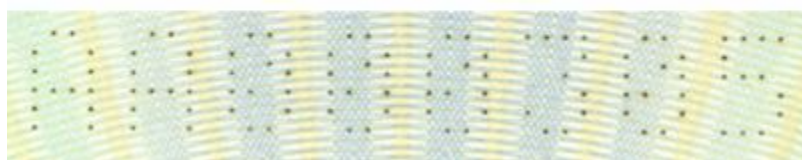
- svedne hulkanter
- ingen ophøjede kanter omkring hullerne i bærematerialet (papiret) på bagsiden af perforeringerne
- de perforerede huller i dokumenthæftet bliver konisk mindre, når de ses fra forsiden mod bagsiden
- de perforerede huller kan have forskellige former:

Første side i dokumenthæftet

Sidste side i samme dokumenthæfte

Må ikke forveksles med ➡ **nåleperforering**.

Se også: ➡ **Nummerering**

Se også: ➡ **Sekundært foto (spøgelsesbillede)**

- **Laserperforerede tynde strukturer og figurer ("flænger")**

Laserperforerede strukturer/figurer: Destri Perf®

Flængerne er udformet, så de er (bevidst integrerede) svage punkter.

Se også: ➡ *"Flænger" (rip cuts; udformet som svage punkter)*

- **Sekundært foto (spøgelsesbillede) - laserperforeret**

Perforering danner et sekundært billede af dokumentindehaveren, som er synligt ved gennemlysning.

Eksempler er bl.a.: Image Perf®, nederlandske og belgiske pas.

Laserperforeret sekundært billede (spøgelsesbillede)

Se også: ➡ **Sekundært foto (spøgelsesbillede)**

- **Laserperforering med → kipeffekt**

De enkelte bogstaver i et TLI® (Tilted Laser Image) er perforeret i forskellige vinkler. Derved ændrer det billede, der kan ses ved gennemlysning, sig alt efter synsvinklen.

ImagePerf®
med TLI®
(Tilted Laser Image)
i form af bogstaverne NLD

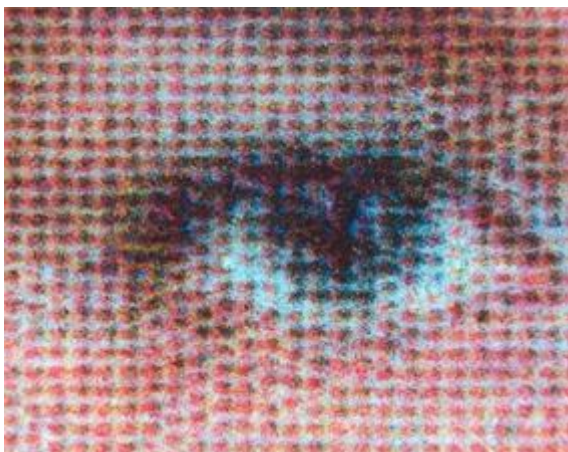

Laserprint/-kopi

Laserprintere er en form for **digitale printere**, der anvender elektrofotografiske processer.

Billederne overføres til bærematerialet med **toner** ligesom i almindelige fotokopimaskiner.

Laserprint kan anvendes som teknik til ➡ **integrering af persondata/foto/underskrift**.

Teknik til integrering af persondata og foto: laserprint

Integreringsteknik (MRZ): laserprint

[↑ Til toppen](#)

043

Latent billede

Motiv i ➡ **dybtryk**, der bliver synligt, når det vippes og betragtes i ➡ **skrålys**. Alt efter **skrålysets** indfaldsvinkel fremstår billedet lyst på en mørkere baggrund eller omvendt.

Alt efter skrålysets indfaldsvinkel ses bogstaverne "RP" i lys eller mørk farve

stregstruktur (90°) i latent billede

Latent billede
kommer til
syne, når
dokumentet
vippes

Se også: ➡ **Baggrunds-/sikkerhedstryk**

Se også: ➡ **Skrålys**

Se også: ➡ **OVD (optisk variabelt mærke)**

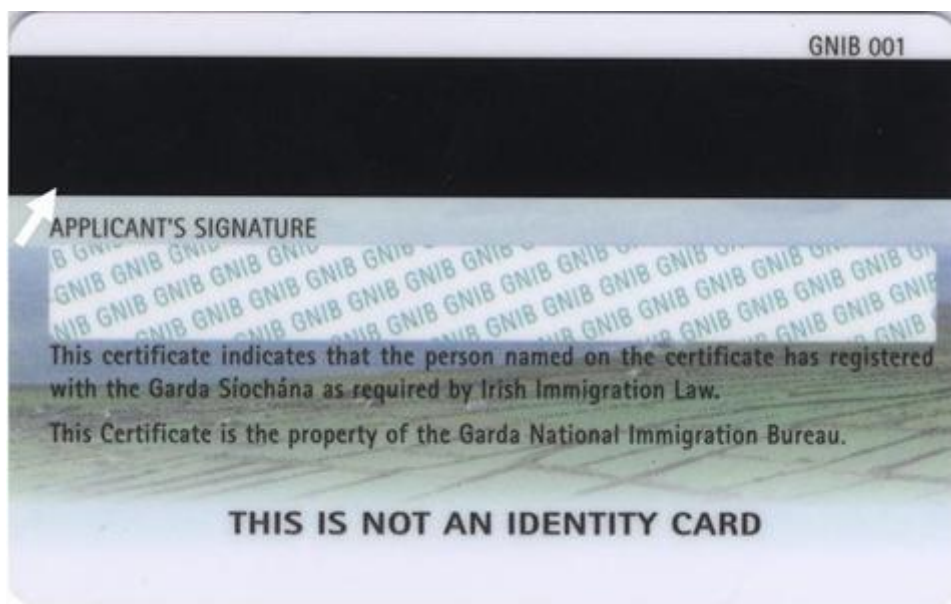
Se også: ➡ **OVI (optisk variabel trykfarve)**

Se også: ➡ **Kipeffekt**

Se også: ➡ **Variabelt laserbillede**

Magnetstribе

Tynd stribе af magnetisk materiale, der er anbragt på et plastkort og anvendes til lagring af data.

Magnetstribе

Se også: ➡ **Maskinlæsbar feature**

Se også: ➡ **Optisk stribе**

Maskinlæsbar feature

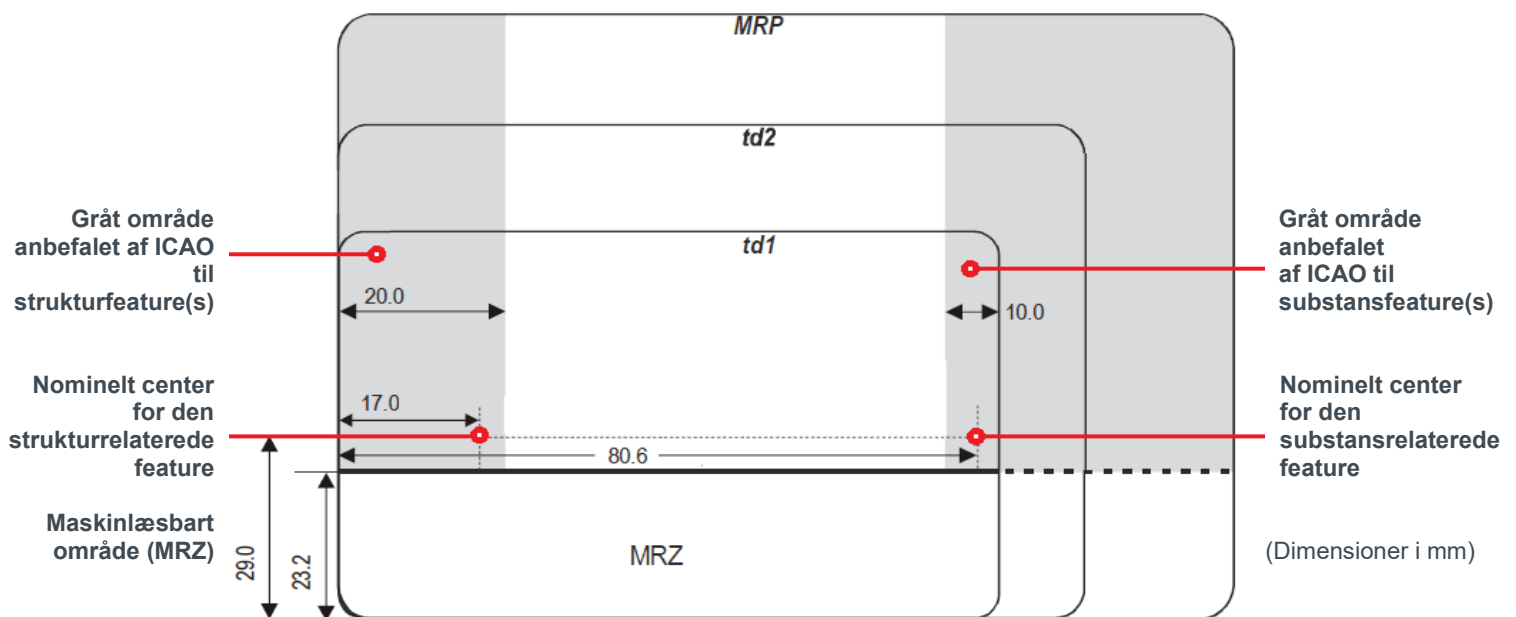
Maskinlæsbare features (maskinunderstøttede features til sikkerhedskontrol af dokumenter) er sikkerhedsfeatures, der kan læses og kontrolleres maskinelt (med en dokumentlæser); de bruges til at sikre et rejse- eller identitetsdokuments ægthed ved at finde eller måle særlige fysiske egenskaber ved dokumentets dele eller strukturer og bidrager også til autentificering af indehaveren af dokumentet . Se: ➡ **Maskinlæsbart rejsedokument (MRTD)**.

- ➡ **Stregkode/2D-stregkode**
- ➡ **Card Access Number (CAN) og Password Authenticated Connection Establishment (PACE)**
- ➡ **Maskinlæsbart område (MRZ)**
- ➡ **Chip (mikrochip) med kontakt**
- ➡ **Mikrochip – kontaktløs**
- ➡ **Magnetstribе**

➡ **Optisk strib**

Andre (valgfri) **maskinlæsbare features** omfatter

1. **strukturelle sikkerhedsfeatures** som f.eks. ➡ **OVD (optisk variabelt mærke)**, ➡ **retroreflekterende laminat** og ➡ **transparent vindue**
2. **substansrelaterede sikkerhedsfeatures** såsom **pigmenter**, der tilsættes f.eks. **sikkerhedstrykfarver** samt **farvede** og/eller **fluorescerende fibre** og ➡ **planchetter**, der tilsættes **bærematerialet**
3. **datarelaterede sikkerhedsfeatures** som f.eks. **holografisk** eller **magnetisk** ➡ **sikkerhedstråd**, der kan lagre kodede data, eller ➡ **IPI-billede (tryk)**, der indeholder **usynlige personoplysninger eller "scrambled" dokumentrelaterede oplysninger**.

I et **maskinlæsbart rejsedokument (MRTD)** indeholder det maskinlæsbare område (**M**achine **R**eadable **Z**one - MRZ) nogle af oplysningerne fra det visuelt kontrollerbare område i form af en række alfanumeriske tegn og symbolet "<", der danner to eller tre linjer. Denne række af tegn kan læses med en dokumentlæser, så det bliver lettere at kontrollere rejsedokumenter (OCR-fonte - ***Optical Character Recognition***⁽⁰⁸²⁾-fonte).

- Maskinlæsbart integreret persondatakort (persondataside) i ID3-format:**

94

Se også: ➡ **Maskinlæsbar feature**

↑ **Til toppen**

188

Maskinlæsbart rejsedokument - MRTD

Specifikationerne for maskinlæsbare rejsedokumenter (**M**achine **R**eadable **T**ravel **D**ocuments - MRTD) - pas, visa og ID-kort - findes i **dokument 9303** fra Organisationen for International Civil Luftfart (**I**nternational **C**ivil **A**viation **O**rganisation - ICAO). De fleste lande anvender disse regler på deres maskinlæsbare pas, visa og ID-kort, der bruges ved grænsepassage. Ifølge disse standarder inddeles persondatasiden i et MRTD i to forskellige områder:

- et visuelt kontrollerbart område (**V**isual **I**nspection **Z**one - VIZ) med dokumentbetegnelse, foto af indehaveren, persondata og oplysninger om udstedelse og gyldighed
- et ➡ **maskinlæsbart område (MRZ)**, der indeholder nogle af oplysningerne fra det **visuelt kontrollerbare område (VIZ)**.

082

Størrelse 2 MRTD (ID2-format):

01 Udstedelsesstat		02 Dokumenttype	
		03 Navn – primær identifikator (VR)	
		04 Navn – sekundær identifikator (VR)	
		05 Køn (3)	
		06 Nationalitet (3)	
		07 Fødselsdato (15)	
13 Foto af indehaveren		08 Fakultative persondata (VR)	
		09 Dokumentnummer (serienummer) (VR)	
		10 Udløbsdato (15)	
		11 Fakultative dokumentdata (VR)	
Område V		12 Underskrift	
Øverste maskinlæsbare linje			
Nederste maskinlæsbare linje			

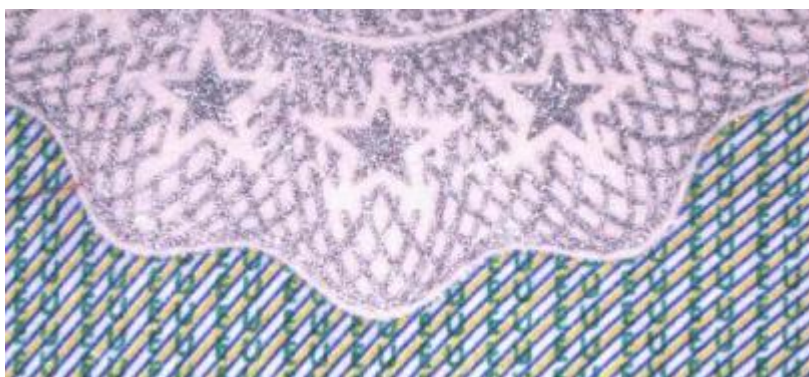
Se også: ➡ **Mikrochip – kontaktløs**

Se også: [mini-comp](#) [Kortkabel](#)

Metallisk trykfarve

Vip siden. Se på den metalliske trykfarve i **NORMALT LYS** eller i ➡ **skrålys**.
Rotér den med 90°.

Metalliske pigmenter (pigmentmetaller) som aluminium og bronze anvendes som ingredienser i trykfarve til at frembringe overflader med et metallisk skær. **Metallisk trykfarve** er strengt taget ikke en sikkerhedstrykfarve, da den frit kan anvendes i en hvilken som helst printer, der er i handelen. Metallisk trykfarve er imidlertid en typisk **antikopieringstrykfarve**, da en kopi (herunder en kopi fremstillet med en bordprinter) ikke kan gengive den oprindelige metalliske effekt.

Sølvfarvet metallisk pigment

Metameriske farver

Metameriske farver er par af (kemisk) forskellige farvepar, der knap nok kan skelnes fra hinanden i én belysning (typisk almindeligt dagslys), men som udviser en tydelig farvekontrast i en anden type lys, ofte infrarødt lys, eller når de betragtes gennem et særligt optisk rødfilter.

197

En særlig metamerisk effekt er f.eks. **infrarød drop-out**: Den ellers synlige farve kan ikke ses i en del af det **infrarøde** område af spektret.

Metameriske farver
anvendes f.eks. i
EURO-sedler.

I normalt lys

I IR-lys er det kun det
smaragdgrønne tal,
den højre side af
hovedbilledet og
sølvstriben, der kan
ses.

© European Central Bank (<https://www.ecb.europa.eu>)

Andre **metameriske effekter** omtales (delvis vildledende) som *metamerisme ved UV, IR eller rødfilter m.m.*

Indtrykket af, at to **metameriske trykfarver** ser ens ud i almindeligt dagslys, afhænger også i en vis grad af den, der betragter dem.

Mikrochip – kontaktløs

Et kontaktløst integreret kredsløb (mikrochip) anvendes til lagring og behandling af data, der er integreret i f.eks. pas, ID-kort og biometriske opholdstilladelser. I de fleste dokumenter er **mikrochippet** ikke synlig i normalt lys. Tilstedeværelsen af en kontaktløs mikrochip er normalt angivet ved hjælp af ➡ **e-passymbolet**.

På ➡ **PC-kortet (polycarbonatkortet)** er en kontaktløs mikrochips' placering ofte synlig i ➡ **skrålys**: Der findes næsten altid en lille fordybning, der er ca. 0,01 mm dyb og har en diameter på 3-5 mm, over mikrochippakken inde i kortet. Fordybningen kan ikke mærkes, fordi der snarere er tale om en gradvis ændring i overfladens højde, men den er synlig for det menneskelige øje, hvis kortet vippes mod skarpt (skrå)lys.

Mikrochippet er forbundet med en antenne (en elektromagnetisk sløjfeantenne), der muliggør kommunikation med kortlæseren ved hjælp af elektromagnetiske bølger (radiofrekvensidentifikation (RFID)). For at forsyne chippen med energi og starte kommunikationen skal chippen være tæt på kortlæseren. Chippens beskyttede indhold kan læses på 0-10 cm's afstand.

Biometriske pas eller ➡ **e-pas** indeholder en **kontaktløs chip (proximity chip)**. Denne chip kan integreres i rejsedokumentet på flere forskellige måder. Chippen kan indlejres i et tykt transparent laminat, i dokumentets omslag eller i persondatasiden af polycarbonat.

For at garantere datasikkerheden i e-pas anvendes en af flere standardiserede adgangskontrolprotokoller:

- Grundlæggende adgangskontrol (BAC) sikrer, at den kontaktløse chip først kan læses med inspektionsudstyret, når spærringen er ophævet med en valideret adgangsnøgle.
- Udvidet adgangskontrol (EAC) giver mere sikkerhed ved at kræve udveksling af offentlige nøgler mellem chippen og inspektionsudstyret (endelig autentificering): Digitale signaturer beskytter de lagrede datas ægthed og integritet, typisk ved hjælp af ICAO's Public Key Infrastructure (PKI) - inspektionscertifikater skal have været udvekslet mellem eller offentliggjort af udstedelsesstaterne, for at inspektionen kan finde sted.
-

- Supplerende adgangskontrol (SAC) anvender den kryptografiske protokol **Password Authenticated Connection Establishment (PACE)** (passwordbaseret autentificeret forbindelse). Data fra det ➡ **maskinlæsbare område (MRZ)** eller alternativt et **Card Access Number (CAN)** (kortadgangsnummer), der er trykt på det ➡ **visuelt kontrollerbare område (VIZ)** på persondatasiden anvendes til autentificering mellem inspektionsterminalen og mikrochippen.

Fra den 1. januar 2018 anses elektroniske MRTD (eMRTD), der kun understøtter Password Authenticated Connection Establishment (PACE), for at være i overensstemmelse med ICAO.

Fransk
opholdstilladelse:

Kontaktchip

Kontaktchip og
kontaktløs chip og
specialudformet
antennesløjfe i
polycarbonatkortet
kan ses
ved ➡ **gennemly
sning.**

Her er mikrochippen
og antennen som en
undtagelse fra reglen
synlige i **normalt
lys**

Se også: ➡ **Biometrisk identifikator**

Se også: ➡ **Maskinlæsbar feature**

Se også: ➡ **Chip (mikrochip) med kontakt**

Minitryk⁽⁰⁶⁷⁾ og mikrotryk⁽⁰⁶⁸⁾

Minitryk og mikrotryk er streger eller motiver bestående af meget små bogstaver, tal og/eller billeder, der knap nok kan ses med det blotte øje, men som bliver synlige ved forstørrelse; i traditionelle dokumenter kan de danne hjælpelinjer til skrivning. **Minitryk** og **mikrotryk** anvendes også som sikkerhedselementer i ➡ **baggrunds- / sikkerhedstryk** og i ➡ **sikkerhedstråde**. Se også: ➡ **kontinuerlig tekst**.

- **Minitryk**⁽⁰⁶⁷⁾ kan læses med det blotte øje (men er tydeligere, hvis det forstørres).
- **Mikrotryk**⁽⁰⁶⁸⁾ kræver ofte en lille forstørrelse, f.eks. med en urmagerlup.

Simple reproduktionsteknikker kan ofte ikke gengive mikrotryk i detaljer. Forfalskede dokumenter indeholder derfor ofte ulæseligt mikrotryk. Med avancerede reproduktionsteknikker er det imidlertid muligt at gengive minitryk og mikrotryk af høj kvalitet.

Minitryk (blå tekst) og mikrotryk (mindre rødviolette bogstaver)

Nummerering

225

- **Nationalt (personligt) identifikationsnummer**

Nationale identifikationsnumre (socialsikrings-/forsikrings-/skattemummer) er ofte (men ikke altid) angivet på ID-kort og i opholdsrelaterede dokumenter. Da de er en fysisk persons entydige identifikatorer, er de personoplysninger.

- De kan være en hjælp, hvis mere end et af den samme indehavers dokumenter skal kontrolleres.
- Nogle af dem indeholder yderligere personoplysninger såsom fødselsdato, og rigtigheden af deres indhold kan kontrolleres.

226

- **CAN**

Kortadgangsnummer (CAN) med 6 cifre til forbindelse via PACE-protokollen (Password Authenticated Connection Establishment - protokol med autentificering via password og nøgleaftale).

227

- **Kørekortnummer**

 Kørekort.

169

- **Serienummer**
- **Dokumentnummer**

Serie- eller **dokumentnummeret** er et unikt nummer, der trykkes på og/eller perforeres i et dokument (eller dele af det); dets unikke karakter gør det muligt at spore et dokument, f.eks. under fremstillingsprocessen, og hvis det er bortkommet eller stjålet.

Serienumre er i vores dokumenter beskrevet under overskriften **Nummerering**, da nummereringen i mange nye **sikkerhedsdokumenter** ikke nødvendigvis længere følger en **serie**.

Følgende alfanumeriske skrifttegn anvendes til angivelse af sammensætningen af **serienummeret** i den beskrivende tekst:

A: ethvert bogstav

N: ethvert ciffer

R: ethvert ciffer eller bogstav (i tilfældig rækkefølge)

f.eks. AA-NNNNN, AAA NNN, AANNNN eller A RRRRRRRR.

Andre bogstaver anvendes kun, hvis de faktisk forekommer på hvert dokument inden for den samme serie (udgave) - i så fald sættes de i anførselstegn: f.eks.: "Nr **EE**" NNNNNN :

➡ *Fluorescerende serienummer*

➡ *Laserperforeret serienummer*

➡ *Nåleperforering*

➡ *Bogtryk*

Se også: ➡ *Trykteknikker*

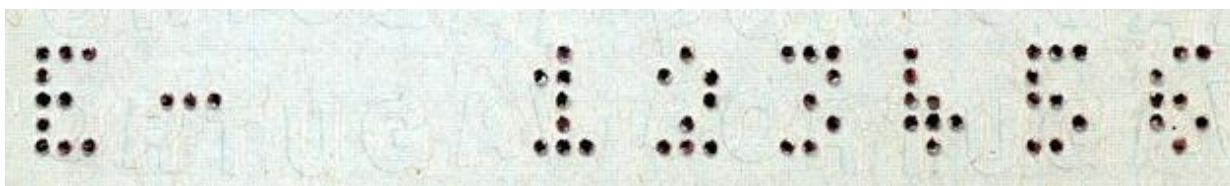
193

Må ikke forveksles med **sidenumrene**¹⁹³, der er trykt på f.eks. de **indre sider** af et dokumenthæfte (pas).

Nåleperforering

Nåleperforering: mekanisk frembringelse af huller (ved prikning eller udstansning), der danner et nummer eller et motiv i et dokument.

➡ **Serienumre** perforeres i et regelmæssigt, matrixlignende mønster med cirkelformede, lige store huller, der altid prikkes i samme retning. Nåleperforering kan kendes på de kanter ("grater"), der kan føles bag på bærematerialet.

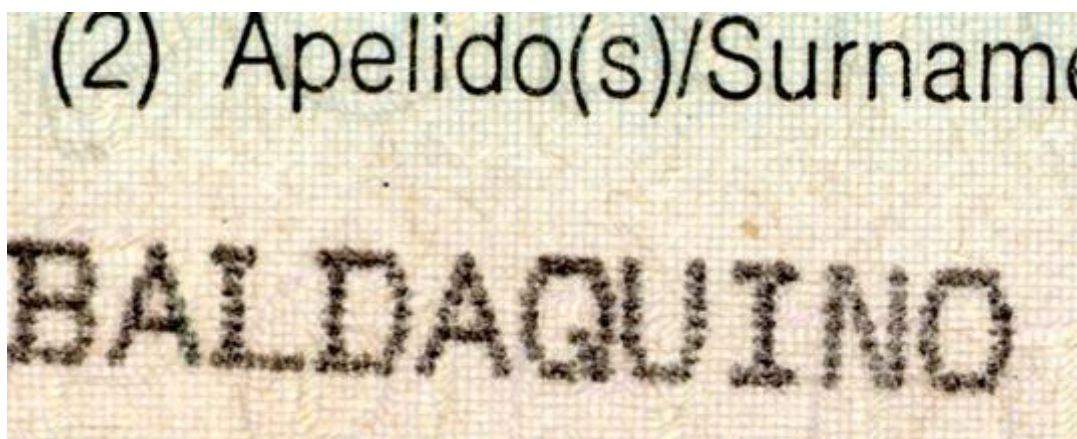

Må ikke forveksles med ➡ **laserperforering**.

Se også: ➡ **Nummerering**

Nåleprint

En **nåleprinter** eller **matrixprinter** hører til den type computerprintere, der skriver ved hjælp af anslag med et farvebånd vædet med trykfarve mod bærematerialet, næsten som en skrivemaskine, men i modsætning til en skrivemaskine kommer bogstaverne fra en punktmatrix.

Nåleprint

Offsettryk

Offsettryk (også kaldet *litografi* eller *vådoffset*) er en *indirekte trykmetode*, hvor tekst og billeder overføres fra pladecylinderen (med jævn overflade) til offsetcylinderen (gummidug), hvorfra det trykkes over på bærematerialet. Det kendetegnes ved jævnt tryk og præcise kantafrænsninger.

1

99

Inden for sikkerhedstryk er en anden indirekte trykmetode *indirekte bogtryk* (undertiden også benævnt *letterset*, *tøroffset* eller *indirekte relieftryk*) meget udbredt. Laserprocesserne eller de fotografiske processer (f.eks. Nyloprint® - trykplade af fotopolymer) overføres til den fleksible trykplade, hvorved der dannes en reliefoverflade; kun de ophøjede dele kommer i kontakt med gummidugen. Det trykte resultat ligner meget "vådoffset" (de karakteristiske egenskaber ved

➔ *bogtryk* er ikke altid til at se).

➔ *Regnbuetryk*

Opløselig trykfarve, der reagerer i rød (penetrerende blæk)

Opløselig trykfarve, der reagerer i rød (penetrerende blæk) er en **sikkerhedstrykfarve**, der sammen med det anvendte opløsningsmiddel *trænger ind i* ("misfarver eller gennemvæder") papirbærematerialet, så ethvert forsøg på mekanisk radering vil forårsage synlige skader på dokumentet.

Serienummer trykt med opløselig trykfarve, der reagerer i rød (penetrerende blæk)

En del af trykfarven i nummeret er trængt igennem papirbærematerialet og kan ses på bagsiden.

➡ **Bogtryk.**

Må ikke forveksles med ➡ **labilt reagerende trykfarve.**

Optisk stribe

En **optisk stribe** er et laserlæsbart hukommelseslager med en lagerkapacitet på op til 4 MB. Flere datafiler, herunder billeder, kan lagres; også visuelle features som mikrobilleder, sikkerhedsmønstre og et **OVD (optisk variabelt mærke)** kan ses, så det hurtigt kan konstateres, om et kort er ægte.

Se også: ➡ **Maskinlæsbar feature**

Se også: ➡ **Magnetstribe**

OVD - optisk variabelt mærke

OVD'er er sikkerhedsfeatures, der viser forskellige oplysninger, alt efter syns- og/eller lysindfaldsforholdene.

➡ **Skrålys**

De bestemte ændringer af udseendet er ved rotation og vipning reversible, forudsigelige og kan gentages.

Der skelnes mellem forskellige typer OVD'er:

1. **Mærker med farveændringer på grund af interferens mellem tynde lag:**

- ➡ **OVI - optisk variabel trykfarve**
- ➡ **iriserende laminat**
- ➡ **iriserende trykfarve**

2. **Materialer/strukturer med variable refleksionsegenskaber:**

- ➡ **retroreflektivt laminat**
- ➡ **kipeffekt**

115

3. **Diffraktivt optisk variabelt billede (Diffractive Optically Variable Image Device - DOVID):**

DOVID'er indeholder streggitre (normalt i form af overfladerelieffer), der ændrer lyset ved diffraktion. Således dannes der forskellige effekter såsom to- eller tredimensionale billeder eller kinematiske effekter og/eller farveskifteffekter. De forskellige DOVID'er adskiller sig ved deres billedopløsning, klarhed og evne til at danne animation. De kendes normalt på deres varemærkenavn såsom:

- ➡ **Hologram**
- **Computergenererede DOVID'er:**
 - ➡ **Kinegram®**, ➡ **Identigram®**,
 - ➡ **DID® - Diffractive Identification Device**,

- 079
- 177
- 178

Exelgram®, Movigram®⁽¹⁷⁷⁾, Pixelgram®⁽⁰⁷⁹⁾, Stereogram®⁽¹⁷⁸⁾,

Dot matrix hologram (matrixhologram).

220

206

Et **DOVID** kan indeholde

➡ **mikrotryk**, kinetisk mikrotekst, eller et **variabelt laserlæsbart mikrobillede**, der ikke kan ses ved forstørrelse i normalt lys.

Et **DOVID** kan integreres i et ➡ **laminat**.

Se også: ➡ **Latent billede**

Se også: ➡ **Kipeffekt**

Se også: ➡ **Variabelt laserbillede**

OVI - optisk variabel trykfarve

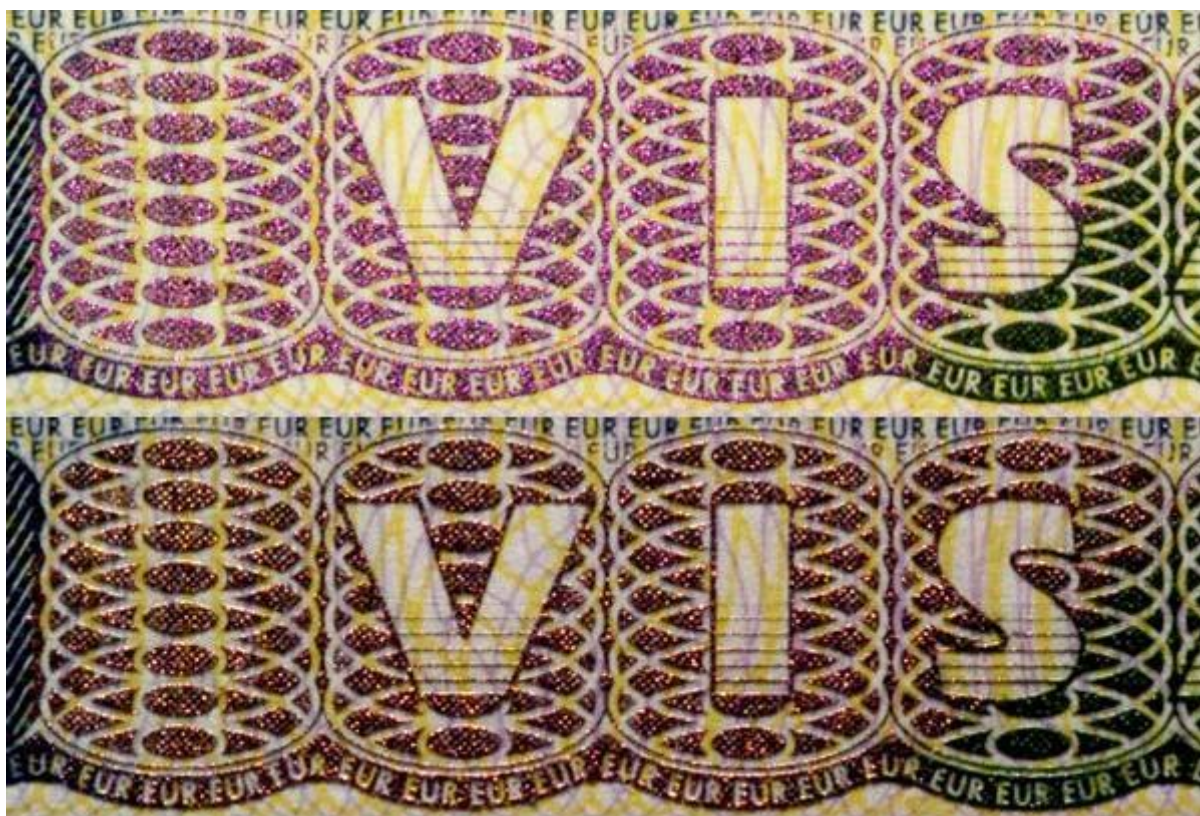
Vip siden, og farven ændres.

OVI er en trykfarve, der indeholder mikroskopiske pigmenter, der virker som interferensfiltre og giver store farveskift (kraftige farvevariationer) afhængigt af syns- eller lysindfaldsvinklen.

➡ **Skrålys**

OVI'er anvendes ved ➡ **dybtryk** og ved ➡ **silketryk**.

OVI i dybtryk

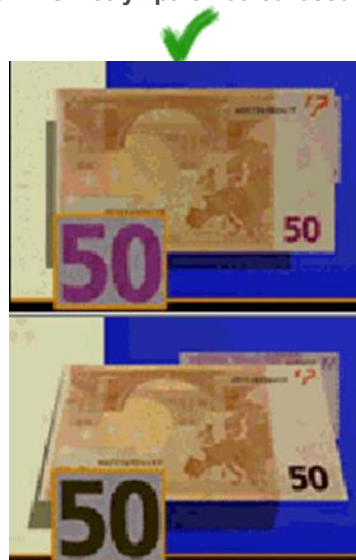
OVI
(bemærk farveskiftet i eksemplet
i højre side af dette billede:)

Falsk **X** **✓** Ægte
metallisk trykfarve OVI anvendt
anvendt i stedet for
OVI (ingen farveskift)

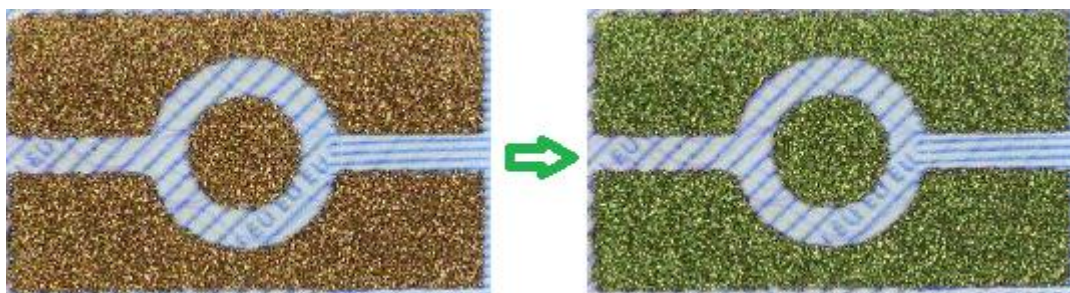
© Oesterreichische Nationalbank (OeNB.at)

OVI i silketryk på en 50-euroseddel

Ægte **✓** **✓**
OVI: farveskift

© Oesterreichische Nationalbank (OeNB.at)

Se også: ➡ **Iriserende trykfarve**

Se også: ➡ **OVD (optisk variabelt mærke)**

↑ **Til toppen**

PC (polycarbonat)

I modsætning til eksempelvis ➡ **PVC-kort** afgiver et **PC-kort** en lyd med metallisk klang, når det falder ned på en hård overflade.

Se også: ➡ **Kompositkort (PET-PVC)**

Når PC bruges som bæremateriale for dokumenter (f.eks. **persondatasider** af polycarbonat, **integrerede persondatakort** i pas, **ID-kort af polycarbonat** eller **pengesedler**), sammensmeltes en blanding af lag ved høj temperatur og under højt tryk.

Når PC anvendes som bæremateriale til sikkerhedsdokumenter, er det muligt at integrere en lang række sikkerhedsfeatures, f.eks.:

➡ **Baggrunds-/sikkerhedstryk**

➡ **Fluorescerende overtryk: UV-billeder i ægte farver i høj opløsning, f.eks. True Vision**

Personliggørelse ved hjælp af

➡ **Personliggørelse ved farvet inkjetprint i et polycarbonatkort** i kortets laminatstruktur bestående af flere lag.

➡ **Lasergraving** eller f.eks.

➡ **Laserperforeret sekundært foto (spøgelsesbillede)**

➡ **Variabelt laserbillede** og

➡ **Transparent vindue.**

Et PC-korts overflade kan være følbart:

➡ **Ophøjet, følbart (taktil) lasergraving**

➡ **Prægning af laminat &**

➡ **OVD'er (optisk variable mærker)** kan inkorporeres.

- ➡ **Mikrochip**
- ➡ **Magnetstrib**
- ➡ **Optisk strib** kan inkorporeres.

Se også: ➡ **Indbinding: - Hængsel**

Persondata/anden personrelateret tekst

Personliggørelse er den proces, hvor indehaverens foto, underskrift og persondata integreres i et dokument.

Indehaverens **persondata** findes både i den del af et pas (på persondatasiden), ID-kort eller visum, der er et **visuelt kontrollerbart område - VIZ**, og i den del, der er et **maskinlæsbart område (MRZ)**; i **e-pas** findes de også i **mikrochippen**.

Se også: [Holografisk personliggjort sikkerhedstråd](#)

Integreret person-datakort (person-dataside) i et pas

VIZ

MRZ

The image shows a specimen of a Lithuanian passport. It includes a large photo on the left, a smaller photo on the right, and a signature at the bottom right. The text is in three languages: Lithuanian, English, and French. The MRZ (Machine Readable Zone) is at the bottom, containing the passport number, date of birth, sex, date of issue, date of expiry, and other identifying information.

Se også: [Integrering af persondata/foto/underskrift](#)

Planchetter

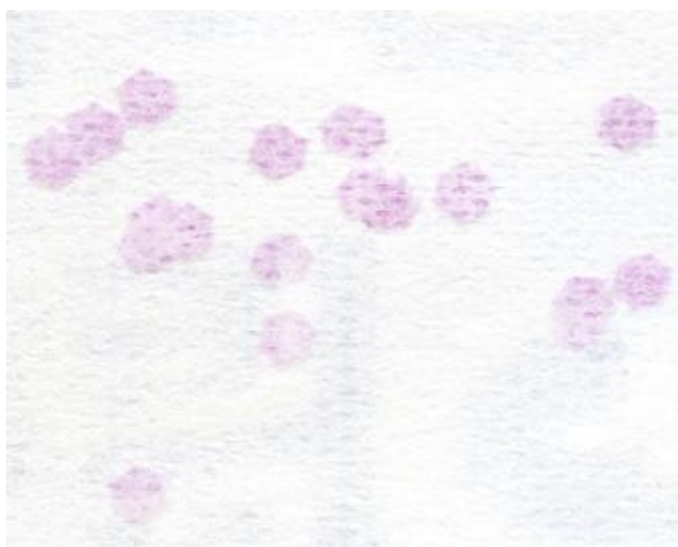
Planchetter er små farvede skiver, der integreres i (spredes hen over) papirbærematerialet under fremstillingen.

Planchetter integreres på samme måde som → **farvede sikkerhedsfibre**.

Planchetter kan også være metalliske eller transparente; de kan også fluorescere i → **UV-lys** eller være lavet af et iriserende stof, der giver farveskift.

Farvede planchetter og fibre

Termokromiske planchetter

Se også:

- **Fluorescerende planchetter**
- **Farvede sikkerhedsfibre**
- **Fluorescerende fibre**
- **Bæremateriale uden optisk blegemiddel**

Rådet for Den Europæiske Union
Generalsekretariatet

PRADO

PRADO (the Council of the European Union PUBLIC REGISTER OF AUTHENTIC TRAVEL AND IDENTITY DOCUMENTS ONLINE) - Rådet for Den Europæiske Unions offentlige onlineregister over ægte identitetspapirer og rejselegitimation) er et flersproget websted med oplysninger om ægte identitetspapirer og rejselegitimation. Dokumentbeskrivelserne omfatter tekniske beskrivelser - beskrivelser af nogle af de vigtigste sikkerhedsfeatures i et dokument - og omfatter som regel også (vejledende) oplysninger om den maksimale mulige gyldighed af det beskrevne dokument samt oplysninger om dets vigtigste brug.

Dokumenteksperter i alle EU's medlemsstater og i Island, Norge og Schweiz videregiver og udvælger oplysninger, der skal være til rådighed for den brede offentlighed via **PRADO**. Oplysningerne stammer fra det klassificerede ➡ **FADO-system**. Styringskomitéen i Rådet for Den Europæiske Union er Grænsegruppen i sammensætningen eksperter i falske dokumenter.

PRADO organiseres og varetages af Generalsekretariatet for Rådet for Den Europæiske Union (GSR) i Generaldirektorat for Retlige og Indre Anliggender (JAI). GSC.SMART.1.D har ansvaret for den tekniske implementering og vedligeholdelse.

De fleste tekster i **PRADO**-dokumenter er standardiserede beskrivelser, der er oversat automatisk til de 24 officielle sprog, der i øjeblikket understøttes af EU. De er således umiddelbart tilgængelige. Beskrivelser i fri tekst oversættes af specialiserede lingvister i GSR.

<http://www.consilium.europa.eu/prado/da/>

Målgruppe:

PRADO henvender sig til den brede offentlighed, herunder ikkestatslige organisationer, men også statslige organisationer, der ikke har adgang til **IFADO**, f.eks.

- Arbejdsgivere
- Posttjenester
- Banker og kreditinstitutter
- Sikkerhedsfirmaer
- Biludlejningsfirmaer m.fl.

- *Når man undersøger et dokument, er det vigtigt at have kendskab til dets tekniske detaljer.*
- *Med PRADO er der nem adgang til officielle oplysninger om mange ID-dokumenter og rejselegitimation.*

Mission

Hovedformålet med **PRADO** er at give gratis og pålidelige oplysninger på internettet til dem, der skal kontrollere identitet. Identitetskontrol forekommer ikke kun ved Schengenområdet ydre grænser, men finder regelmæssigt sted i hverdagen. Det er hensigten, at **PRADO** skal bidrage til at øge opmærksomheden og sikre dokumenternes ægthed; dokumenteksperterne kan derefter følge op på tvivlsspørgsmål.

Det videre arbejde

Uanset hvor dokumentet stammer fra, bedes alle spørgsmål (også om oplysninger vedrørende udenlandske dokumenter) rettet til det pågældende

➡ Nationale Kontaktpunkt for Identitetsdokumenter og Rejselegitimation.

Forslag til forbedringer og bemærkninger vedrørende fejl bedes fremsendt til:

helpline.PRADO@consilium.europa.eu

Generalsekretariatet for Rådet for Den Europæiske Union (GSR)

Generaldirektorat for Retlige og Indre Anliggender - JAI.1

Rue de la Loi 175

1048 Bruxelles, Belgien

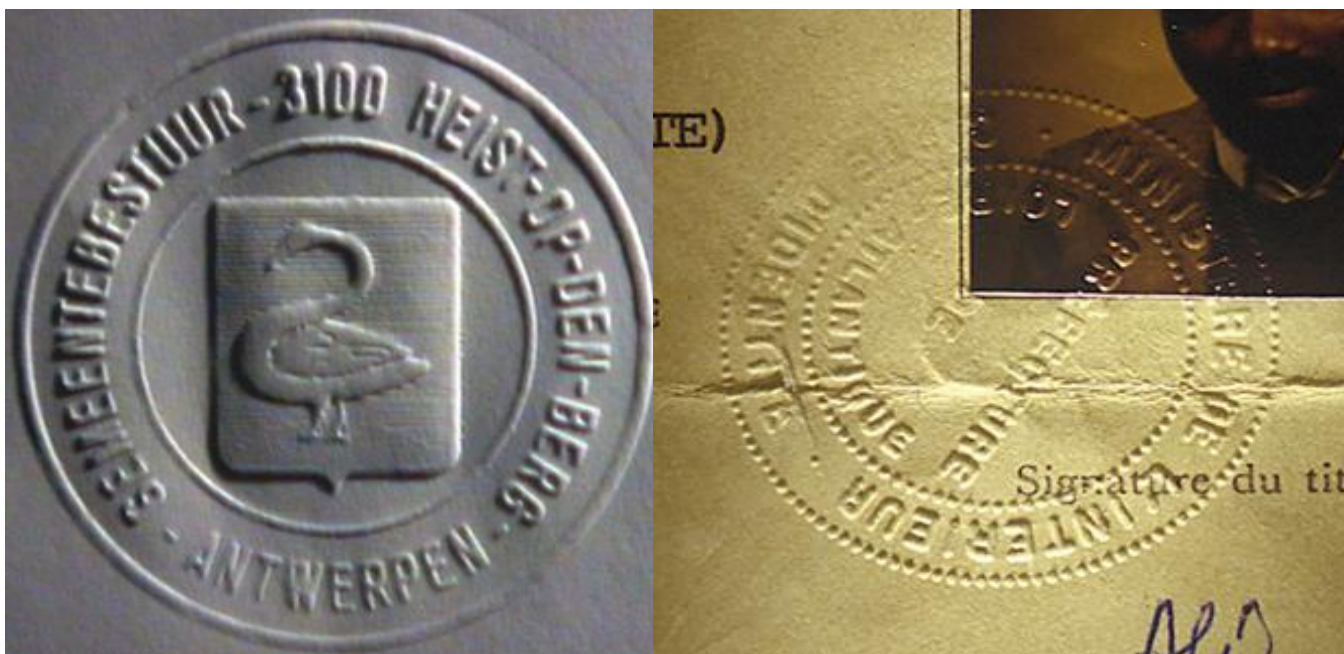
Se også: **➡ FADO**

Se også: **➡ iFADO**

Prægestempel

Vip siden; se på prægningen i **NORMALT LYS** eller i ➡ **skrålys**; mærk den ophøjede/fordybte overflade.

Prægning er et relieftryk udført med et segl eller et stempel, f.eks. til at **sikre ægtheden** af et dokument eller et foto af indehaveren, der er fastgjort på traditionel vis (f.eks. limet) i dokumentet.

Sikring af ægtheden: Se også:

Se også ➡ **Reliefprægning**

Se også ➡ **Gummistempel**

Se også: ➡ **Foto af indehaveren - fastgørelsesmetoder**

Se også: ➡ **Varmeprægning**

PVC-kort (polyvinylchloridkort)

PVC er en termoplastisk (*transparent*⁽⁰⁹⁹⁾) polymer, der anvendes som bæremateriale i mange dokumenter.

➡ **PC-kort (polycarbonatkort)** samt ➡ **kompositkort (PET-PVC)** foretrækkes ofte til sikkerhedsdokumenter, der skal holde længe.

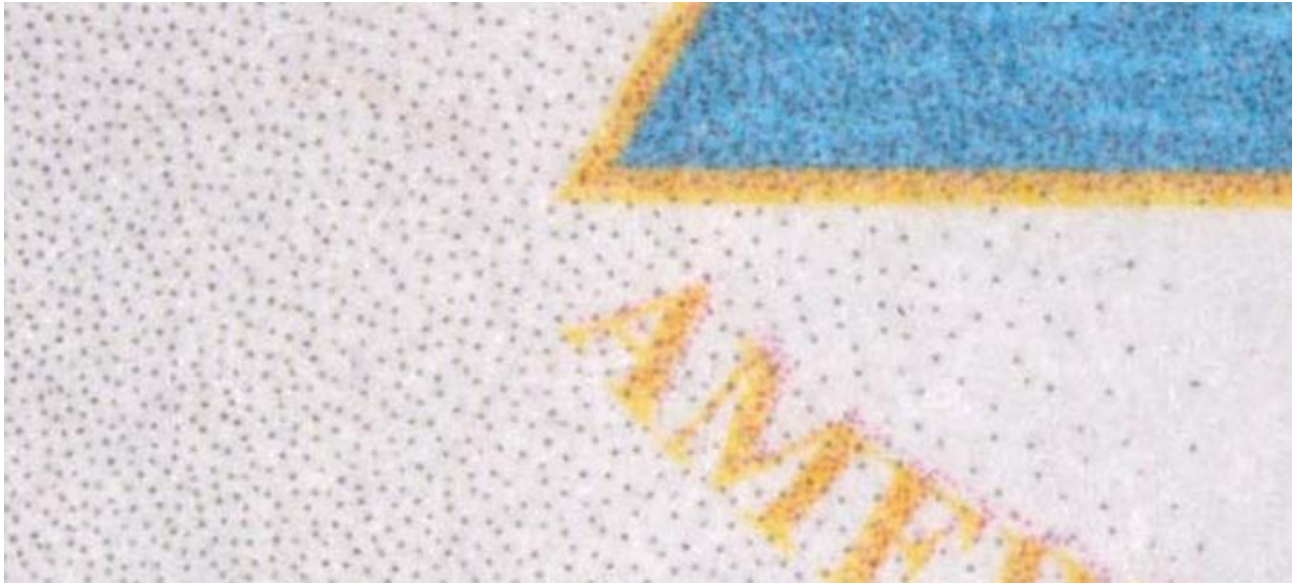
Raster (rastering)

Raster (navnet stammer oprindeligt fra en mønstret glasskærm, der indsættes mellem en illustration og et kameras lyskilde) eller **rastering** omformer farvenuancer af grafik/billeder til små prikker i et rasterformat med henblik på udskrivning. Eftersom prikkerne er ret små, kan det menneskelige øje ikke skelne mellem dem. Forskellige farvetoner simuleres ved at ændre på forholdet imellem dem. Prikkerne kan antage forskellige former.

Bitmapbilleder (grafikfiler lavet af pixels) kaldes undertiden også **rasterbilleder**.

Praktisk taget alle trykteknikker simulerer farvenuancer ved hjælp af prikker (raster).

Regnbuetryk

Regnbuetryk kaldes også **tryk med regnbueeffekt**. Denne **farveproces**, der anvendes til **offsettryk**, bruges til at beskytte sikkerhedsdokumenter mod farveseparation eller kopiering ved at blande farverne let med hinanden og derved opnå et gradvist farveskift.

Se også: ➡ **Baggrunds-/sikkerhedstryk**

Se også: ➡ **Flerfarvet skabelontryk (stenciltryk)**

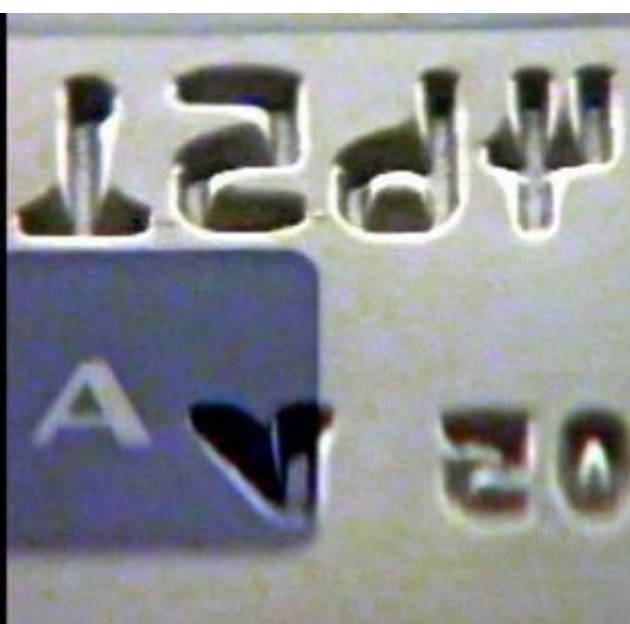
Reliefprægning

Se på prægningen i **NORMALT LYS** eller i ➡ **skrålys**; mærk den ophøjede/fordybte overflade.

Reliefprægning kaldes undertiden også **blindtryk**: en farveløs prægning af billeder eller tekst. Dette omfatter prægning ved højt tryk af bogstaver, motiver eller andre mønstre.

Forside

Bagside

Se også:

- ➡ **Varmeprægning**
- ➡ **Prægning af laminat**
- ➡ **PC (polycarbonat)**

Sikring af ægtheden:

- Se også: ➡ **Prægestempel**
Se også: ➡ **Gummistempel**
Se også: ➡ **Rifling - perforering**

Se også: ➡ **Foto af indehaveren - fastgørelsesmetode**

[↑ Til toppen](#)

055

Retroreflekterende laminat

Retroreflekterende laminat: Et usynligt billede integreres i laminatet og gøres kun synligt ved hjælp af ➡ **koaksialt lys** ved anvendelse af en særlig læser eller særligt udstyr.

Normalt lys
(venstre) og
set i koaksialt
lys (højre)

- Se også: ➡ **Skrålys**
Se også: ➡ **OVD (optisk variabelt mærke)**

Rifling - perforering

En metode til sikring af et foto af indehaveren, der er fastgjort på traditionel vis (f.eks. limet) til **sikring af ægtheden** og er udført med en (hånd-)presse i form af et stregmønster; mellem stregerne er der ofte perforerede huller.

Metoder til sikring af ægtheden:

Se også: ➡ **Prægestempel**

Se også: ➡ **Gummistempel**

Se også: ➡ **Foto af indehaveren - fastgørelsesmetoder**

Sekundært foto (spøgelsesbillede)

Et **sekundært foto (spøgelses- eller skyggebillede)** af dokumentindehaveren kan indsættes på persondatasiden eller på en anden side med personoplysninger i identitetsdokumentet. Det kan påføres ved samme trykmetode som det primære foto eller ved hjælp af andre metoder, f.eks.:

- ➔ fluorescerende overtryk
- ➔ laserperforering
- ➔ et transparent vindue eller et
- ➔ Identigram®.

Laserperforeret sekundært foto (spøgelsesbillede) set ved gennemlysning (i højre side)

Se også: ➔ **Integrering af persondata/foto/underskrift**

Serigrafi

Vip siden. Se på serigrafi i **NORMALT LYS** eller i ➡ **skrålys**.

Serigrafi er en trykteknik, der også er kendt som **silketryk**, hvor trykket fremkommer ved, at farven ved hjælp af et såkaldt skrabeblad (en rakel) presses gennem de åbne områder i en dug (net) ned på bærematerialet. Serigrafi gør det muligt at påføre et tykkere lag trykfarve i én arbejdsgang end ved nogen anden trykmetode.

Kendetegn: Normalt et tæt farvedække, tykt lag, netstruktur med savtakkede kanter.

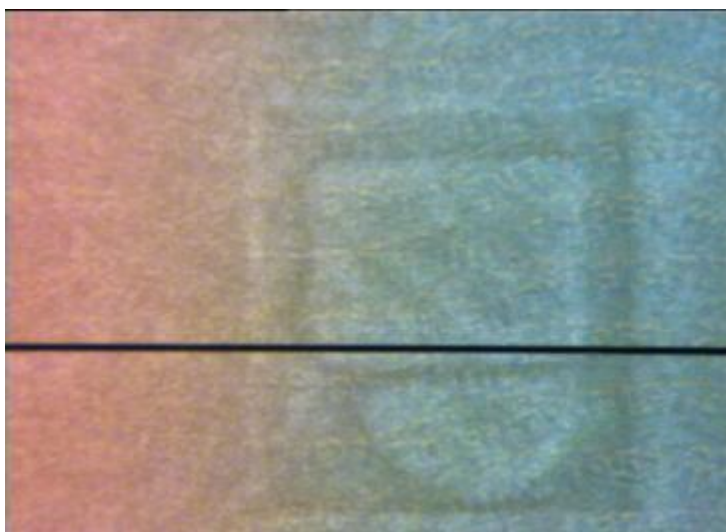
Inden for sikkerhedstryk anvendes serigrafi hovedsagelig til ➡ **overtryk på laminat** eller trykning af ➡ **OVI**.

OVI i serigrafi

Sikkerhedstråd

Se på siden i modlys - sikkerhedstråden fremstår som en mørk streg. En **sikkerhedstråd** er en strimmel (plast, metal eller andet materiale), der integreres i bærematerialet under fremstillingen som supplerende sikkerhedsfeature. Der findes et stort udvalg af forskellige **sikkerhedstråde**, lige fra **polymere** til **metalbelagte farvede** og **mikrotrykte laminatstrimler** samt til meget komplekse tråde.

Sikkerhedstråd med negativt mikrotryk (set ved gennemlysning)

Se også:

 Mikrotryk

Sikkerhedstråde kan have maskinlæsbare egenskaber, f.eks. **magnetiske** eller **holografiske personliggjorte sikkerhedstråde**.

037

Sikkerhedstråden kan være fuldstændig integreret i bærematerialet eller ligge delvis oven på det som et vindue; den kaldes da **vinduessikkerhedstråd** eller **vinduestråd**:

Se også: ➡ *Vinduesstrimmel med bevægeligt motiv (bånd)*

Se også: ➡ *Persondata/anden personrelateret tekst*

Se også: ➡ *Kontinuerlig tekst*

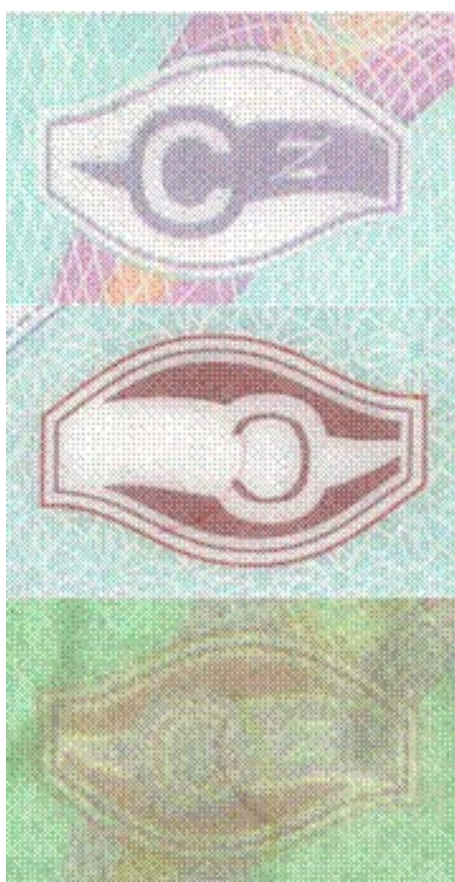
Se også: ➡ *Fluorescerende sikkerhedstråd*

Simultantryk

Hold siden op mod lyset.

Simultantryk: Billeder på en for- og bagside er trykt i register, så de passer nøjagtigt sammen **fra forside til bagside**. Mønstre eller dele af motiver er tilsyneladende trykt et vilkårligt sted på for- og bagsiden af bærematerialet, men de passer perfekt sammen og danner et komplet nyt motiv, når de betragtes ved ➡ **gennemlysning**.

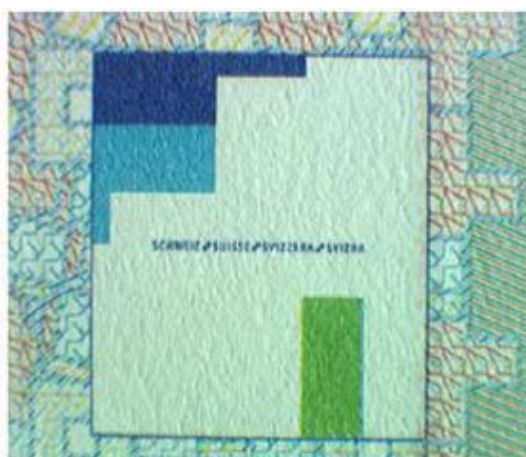
Mangelfuldt register i **falske dokumenter** vil give et uklart billede ved gennemlysning.

Motiv på forside

Motiv på bagside

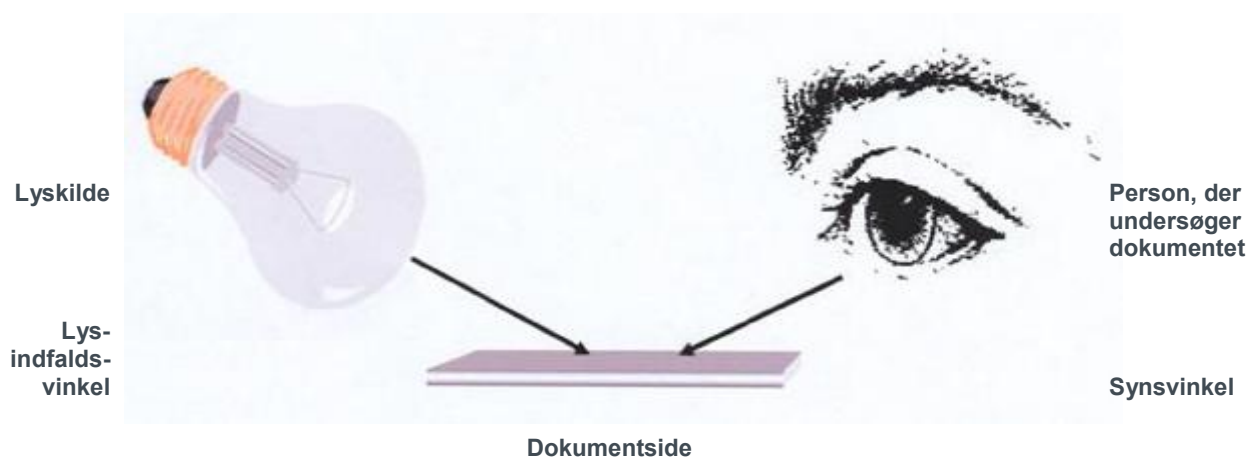
Simultantryk

Skrålys

Skrålys: lys, der falder ind fra siden i en flad vinkel og viser en genstands overfladestruktur ved hjælp af kontrasterne mellem lys og skygge.

Skrålys bruges især til at undersøge ➡ *prægestempler*, ➡ *dybtryk*, ➡ *latente billeder* og mekaniske raderinger.

Se også: ➡ *Koaksialt lys*

Se også: ➡ *Gennemlysning*

Se også: ➡ *UV-lys*

Se også: ➡ *Latent billede*

Se også: ➡ *OVD (optisk variabelt mærke)*

Se også: ➡ *OVI (optisk variabel trykfarve)*

Se også: ➡ *Kipeffekt*

Se også: ➡ *Variabelt laserbillede*

Stregkode/2D-stregkode

Maskinlæsbare oplysninger.

Se også: ➡ **Maskinlæsbar feature**

En stregkode (1D-stregkode) lagrer data i bredden af trykte parallelle linjer (streger) og i mellemrummene mellem dem; de aflæses med optisk scanner.

En 2D-stregkode (todimensionel stregkode) indeholder data i to dimensioner og kan derfor lagre langt flere oplysninger:

Synlige digitale segl (VDS - Visible digital seal)

Optisk verificerbar kryptografisk beskyttelse af ikkeelektroniske dokumenter: et **synligt digitalt segl** bruges til autentificering, kontrol og erhvervelse af data indeholdt i et dokument eller en genstand: Det er kryptografisk undertegnet i overensstemmelse med **ICAO-specifikationer**. dets datastruktur (ISO/AWI 22376) indeholder dokumentanlæg indkodet som **2D barkode**. Koden kan printes på et dokument og det kan skannes:

Data matrix-kode, Aztec-kode eller QR-kode

Data matrix-kode

Eftersom lagringskapaciteten i monokromatiske 2D-stregkoder er begrænset, er **JAB-koden (Just Another Barcode)**, en **farvet 2D-stregkode**, en del af ISO/IEC-standardiseringsprocessen.

[↑ Til toppen](#)

Syntetiske fibre

Syntetiske fibre anvendes som hovedbestanddel i flere specielle traditionelle former for **sikkerhedspapir**; de gør bærematerialet meget holdbart og slidstærkt.

Eksempler på syntetiske trykmedier:

Neobond® (f.eks. gamle lyserøde, foldede tyske kørekort).

Teslin® (da det kan fås i almindelig handel, anvendes Teslin® ofte til forfalskning af ID-kort.)

Syntetiske fibre må ikke forveksles med [→ farvede sikkerhedsfibre](#), som ikke bidrager til bærematerialets mekaniske egenskaber.

Se også: [→ Bæremateriale](#)

Termisk farvesublimation

Termisk farvesublimation: Ligesom printere til [termotransfer](#) benytter **sublimationsprintere** farvebånd. Farven på folien opvarmes til en bestemt temperatur, hvor den fordamper og derefter trænger ind i bærematerialet. Denne diffusionsproces kræver et bæremateriale med specialbelægning. Afhængigt af den temperatur, der anvendes, trænger forskellige mængder farve ind i bærematerialet.

Dette gør det lettere at fremstille billeder med kontinuerlige farvetoner. Termisk farvesublimation kan anvendes som teknik til [integrering af persondata/foto/underskrift](#).

Termokromisk trykfarve

Termokromisk trykfarve er en speciel trykfarve, som skifter farve ved forskellige temperaturer.

Termotransfertryk

Termotransfertryk: Det farvede bånd opvarmes over et bestemt område, og den smeltede farve overføres derefter fuldstændig fra båndet til bærematerialet. Halvtoner dannes ved hjælp af rastering (screening). Overførslen af et homogent lag farve resulterer i punkter eller områder med skarpe kanter.

Der kan også anvendes specielle farvebånd, f.eks. med metalpigmenter.

Termotransfertryk kan anvendes som teknik til ➡ *integrering af persondata/foto/underskrift*

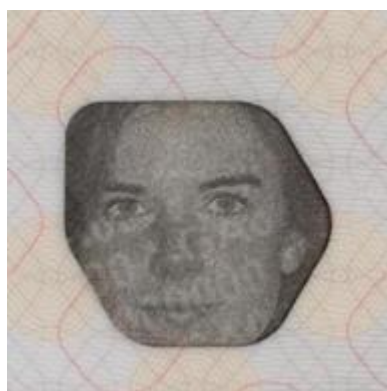

Transparent vindue

Se på **PC-siden** eller [→ PC-kortet](#) i modlys - vinduet bliver transparent. Et **transparent vindue** indsættes i bærematerialet under fremstillingen. Når der anvendes [→ gennemlysning](#) og en forstørrelsesanordning kan f.eks. fotoet af indehaveren eller et [→ CLI®](#) gøres synlige.

Asymetrisk transparent vindue:

Asymetrisk transparent vindue - her med en DID® ("Diffraction Identification Device") og desuden en dekode-linse til afkodning af IPI-data på den forrige side

Gennemsigtig kant:

➡ **Sekundært foto (spørgelsesbillede)**

Se også: ➡ **PC (polycarbonat)**

Se også: ➡ **Gennemlysning**

UV-feature i laminat

Enten ➡ **fluorescerende trykfarve** (trykfarve, der er synlig i almindeligt lys)

Fluorescerende
overtryk

eller ➡ **fluorescerende overtryk** (trykfarve, der er usynlig i almindeligt lys), som danner trykte sikkerhedselementer på laminatet; de er som regel anbragt på bagsiden (= den indvendige side) af laminatet eller mellem det klæbende lag og laminatet. Dette beskytter mod slitage og manipulation.

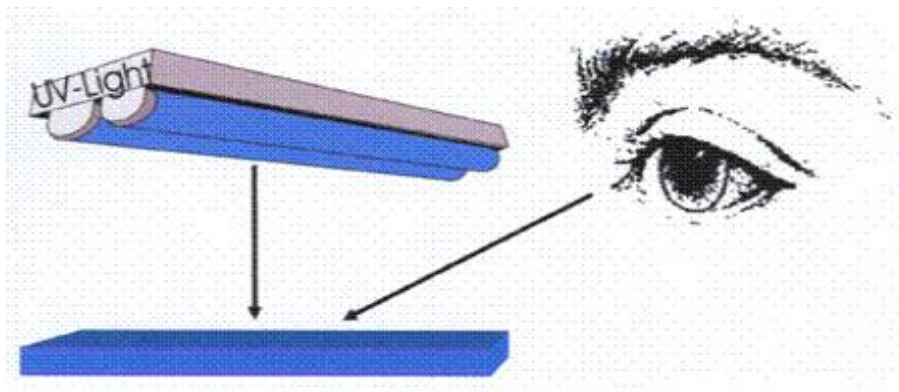

➡ Ægte dokument:
➡ Bæremateriale uden optisk blegemiddel

Falsk dokument

Tvivlsomme eller falmende dokumenter kan undersøges med **UV-lys** for at opnå en bedre skarphed og opløsning. Mange trykfarver ser anderledes ud i synligt fluorescerende lys (➡ **fluorescerende trykfarve**). ➡ **Fluorescerende sikkerhedsfibre** kan fluorescere kraftigt. Når disse fibre er ændret ved en falskners påvirkning, kan forskellen endvidere ses i **UV-lys**.

Lyskilde
(UV-lys)

Dokumentside

Person,
der
undersøger
dokument
et

Enkel bærbar
UV-lampe til
dokumentundersøgelse

➡ **Fluorescerende trykfarve**

➡ **Fluorescerende overtryk**

Se også: ➡ **Koaksialt lys**
Se også: ➡ **Skrålys**
Se også: ➡ **Gennemlysning**

Vandmærke - traditionelle vandmærker

Se på vandmærket i modlys - observer det primært ved hjælp af ➡ **gennemlysning**.

- Der, hvor bærematerialet er kraftigt, ses et mørkere billede.
- Der, hvor bærematerialet er tyndt, ses mere lys og et mere klart billede.
- Hvis siden til gengæld placeres på en mørk overflade, bliver de lyse områder mørkere.

Betragt det derpå ved hjælp af **forstørrelse**.

De ophøjede og fordybede strukturer på papirbærematerialets overflade kan endvidere betragtes i ➡ **skrålys**.

Traditionelle vandmærker er motiver eller mønstre, der anbringes i papiret i forbindelse med produktionen: billeder, tekst eller figurmotiver, der fremkommer ved et tryk på bærematerialet under fremstillingen, så papiret får varierende tykkelse. De kaldes undertiden også **reliefvandmærker**.

Eftersom et **traditionelt vandmærkes** billede eller mønster dannes pga. variationer i tykkelse eller tæthed i papirbærematerialet, kommer vandmærket i modsætning til dets trykte gengivelse **ikke** til syne i ➡ **i UV-lys**.

Et traditionelt vandmærke må ikke forveksles med et **digitalt vandmærke**, der er trykt, ofte på et computertrykt materiale, og anvendes til at identificere ejerskab, eller hvor en identificerende kode er indkodet i digitaliserede musik-, video- eller billedfiler.

Der skelnes mellem forskellige typer vandmærker:

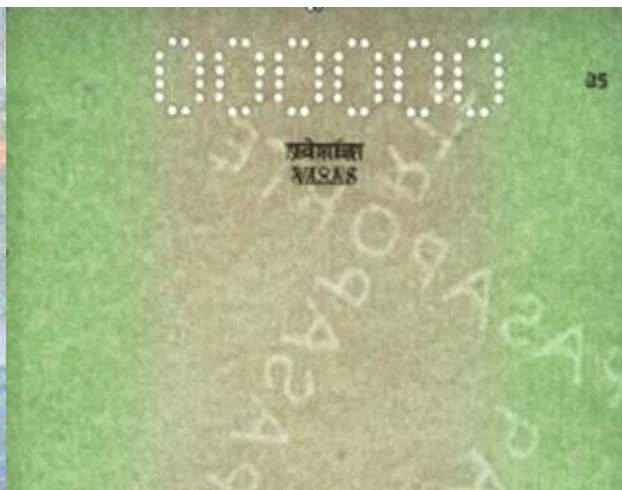
064

- **Vandmærke, enkelttonet**

Et enkelttonet vandmærke kan være lyst eller mørkt.

Vandmærke, enkelttonet (mørkt)

Vandmærke, enkelttonet (lyst)

062

Vandmærke af elektrotypen

- **Vandmærke, totonet**

Motivet i et **totonet vandmærke** er både lyst og mørkt.

- **Vandmærke, flertonet**

Undertiden også kaldet **rundvirevandmærke** eller **skyggevandmærke**. Det er typisk kun af trykkeriindustrien inden for høj sikkerhed, der anvender det på pengesedler, pas og andre dokumenter af høj værdi.

Variabelt laserbillede

Det billede, der ses, skifter alt efter synsvinklen.

Se også: ➡ **Skrålys**

Et **variabelt laserbillede** er et lasergraveret billede med kipeffekt, der er integreret i plastkort: billederne indgraveres i forskellige vinkler ved hjælp af et sæt cylindriske linser, der er præget i kortets overflade.

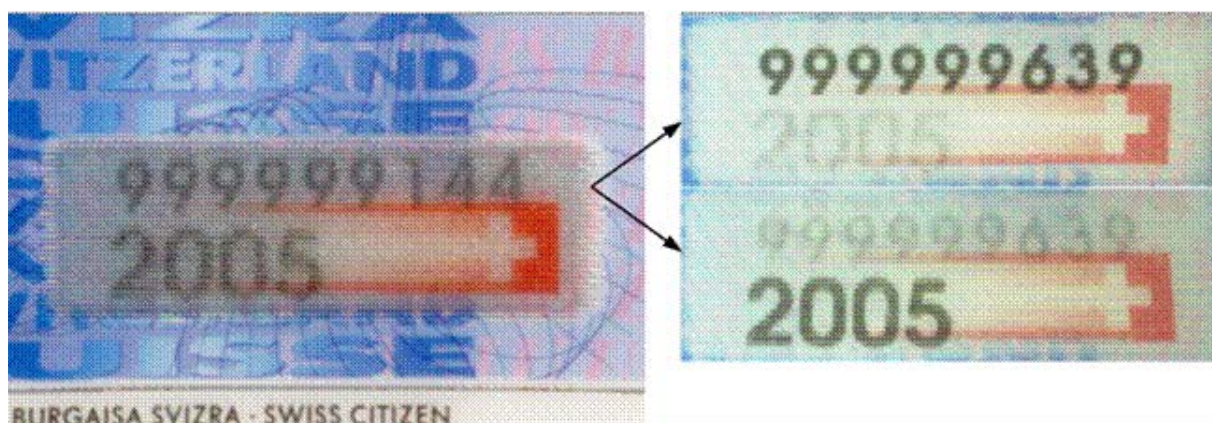
Eksempler:

113

CLI® - Changeable Laser Image

114

MLI® - Multiple Laser Image

MLI®: alt efter synsvinklen ses enten serienummer eller udløbsår.

CLI®

Se også: ➡ **Variabelt laserlæsbart mikrobillede**

➡ **Lasergraving**

➡ **Sekundært foto (spøgelsesbillede)**

Se også: ➡ **Latent billede**

Se også: ➡ **OVD (optisk variabelt mærke)**

Se også: ➡ **OVI (optisk variabel trykfarve)**

Se også: ➡ **Kipeffekt**

Varmeprægning

Vip siden; se på den let fordybede/ophøjede overflade i **NORMALT LYS** eller i ➡ **skrålys**.

Ved varmeprægning forstås overførelse af en folie ved hjælp af et varmt prægestempel; det kan betragtes som en form for ➡ **bogtryk**.

De grundlæggende forskelle mellem varmeprægning og bogtryk er, at der anvendes en prægefolie i stedet for tyktflydende trykfarve som trykmedium, og at trykformen opvarmes indirekte. Den kombinerede virkning af temperatur og tryk løsner et lag fra bærefolien på de steder, hvor prægestemplet har ophøjede områder, og dette lag overføres derpå til bærematerialet, hvor det integreres permanent og ikke kan fjernes igen.

019
020

Varmeprægning anvendes ofte til at trykke tekst og motiver på pasomslag - f.eks. **guldprægning**⁰¹⁹ eller **sølvprægning**⁰²⁰.

Varmeprægning anvendes også til påføring af ➡ **hologrammer** og ➡ **Kinegrammer**[®], osv.

Visa

Et Schengenvisum (en indrejsetilladelse) kan udstedes til en person, der planlægger at tage til en Schengenstat og opholde sig der midlertidigt. Opholdet må ikke overstige seks måneder (i de fleste tilfælde), og indehaveren har ikke ret til at arbejde. Generelt er en indrejsetilladelse (et visum) ikke en arbejdstilladelse. Der gælder dog forskellige undtagelser fra denne regel - f.eks. vedrørende visse midlertidige arbejdsophold.

Visumpligt for personer, der ikke er statsborgere i et Schengenland

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1806 af 14. november 2018 om fastlæggelse af listen over de tredjelande, hvis statsborgere skal være i besiddelse af visum ved passage af de ydre grænser, og listen over de tredjelande, hvis statsborgere er fritaget for dette krav.

- Forordningen indeholder en **fælles liste** over lande, hvis statsborgere skal være i besiddelse af et visum ved passage af de ydre grænser i en EU-medlemsstat (***bilag I eller negativlisten***), og
- forordningen anfører også de lande, hvis statsborgere er fritaget for visumpligt (***bilag II - positivlisten***).
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/da/TXT/?uri=CELEX:32018R1806>.
- Generelt giver et visum til kortvarigt ophold, der er udstedt af et af landene i Schengenområdet, indehaveren ret til at rejse gennem Schengenstaterne med henblik på ***ophold i højst 90 dage inden for en periode på 180 dage***. Visum til ophold af en varighed, der overstiger denne periode er fortsat underlagt nationale procedurer.

- Visumpligten frafalder for tredjelandsstatsborgere, der har en **tilladelse til lokal grænsetrafik**.
- Visumpligten frafalder for **tredjelandsskoleelever, der har bopæl** i en medlemsstat og rejser med deres skole med henblik på en skoleudflugt.
- Visumpligten frafalder for **konventionsflygtninge og statsløse personer**, der har et rejsedokument fra den EU-medlemsstat, hvor de har deres bopæl.
- Medlemsstaterne kan fastsætte undtagelser fra visumpligten eller **visumfritagelsen** for visse kategorier af personer, såsom indehavere af diplomatpas, tjenestepas og særlige pas; medlemmer af besætningen inden for civil luftfart og skibsfart eller flybesætningen og det ledsagende personale på nødhjælps- eller redningsflyvninger; andre specifikke fritagelser er beskrevet i forordningen.
- Under strenge betingelser og efter Kommissionens vurdering giver en anden mekanisme mulighed for **midlertidig genindførelse af visumpligten** for borgere fra lande uden for Schengenområdet i tilfælde af en nødsituation, der skyldes, at borgere fra et land uden for Schengenområdet på positivlisten har misbrugt den visumfri ordning, hvilket har ført til en betydelig og pludselig stigning i antallet af 1) grundløse asylansøgninger, 2) irregulære migranter eller 3) afviste tilbagetagelsesansøgninger.

Slut.

186

Dette glossar indeholder IKKE nogen videnskabelige definitioner - hovedformålet er at hjælpe dem, der ikke er involveret i kontrol af sikkerhedsdokumenter hver dag, til at forstå nogle af de vigtigste sikkerhedsfeatures i sådanne dokumenter. Derfor gives der her nogle enkle, ikkeudtømmende definitioner, eksempler og forklaringer.

For at konsultere den samme indgang i en anden sprogudgave skal du søge efter det tilsvarende grå trecifrede nummer, der står øverst til højre i hver indgang.

Forslag til forbedringer og bemærkninger vedrørende fejl bedes fremsendt til:
helpline.PRADO@consilium.europa.eu

© European Union 2007-2022
Rådet for Den Europæiske Union
Generalsekretariatet
Generaldirektoratet for Retlige og Indre Anliggender, Direktoratet for Indre Anliggender (JAI.1)
Rue de la Loi/Wetstraat 175
1048 Bruxelles, Belgien, Europa
helpline.PRADO@consilium.europa.eu

Gengivelse er tilladt med kildeangivelse.

Hvor der kræves forudgående tilladelse til gengivelse eller brug af tekst- og multimediesequenser (herunder billeder m.m.), erstatter denne tilladelse ovenstående generelle tilladelse og skal klart anføre eventuelle begrænsninger i brugen.